

A KIMLEI

NEMZETISÉGI ÓVODA

*KIMLINGER NATIONALITÄTEN KINDERGARTEN
KEMLJANSKI HRVATSKI DJEČJI VRTIĆ*

NEVELÉSI PROGRAMJA

2010.

1. ÓVODÁNK ADATAI

Az óvoda neve:

**KIMLEI NEMZETISÉGI ÓVODA-
KIMLINGER NATIOTALITÄTEN
KINDERGARTEN-
KEMLJANSKI HRVATSKI DJEČJI
VRTIĆ**

Székhelyintézmény címe:

9181 Kimle
Cseregle út 5.
06-20-972 22 72

Telefonszám:

Tagintézmény neve:

Napsugár Óvoda

Tagintézmény címe:

9181 Kimle
48-as tér 3.
06 20 972 18 85

Telefonszám:

Az óvoda fenntartója:

Kimle Község Önkormányzata

Címe:

9181 Kimle
Fő út 114.
06-96-228-030

Telefonszám:

és

Károlyháza Község Önkormányzata

Címe:

9182 Károlyháza
Úttörő utca 3.
06-96-228-242

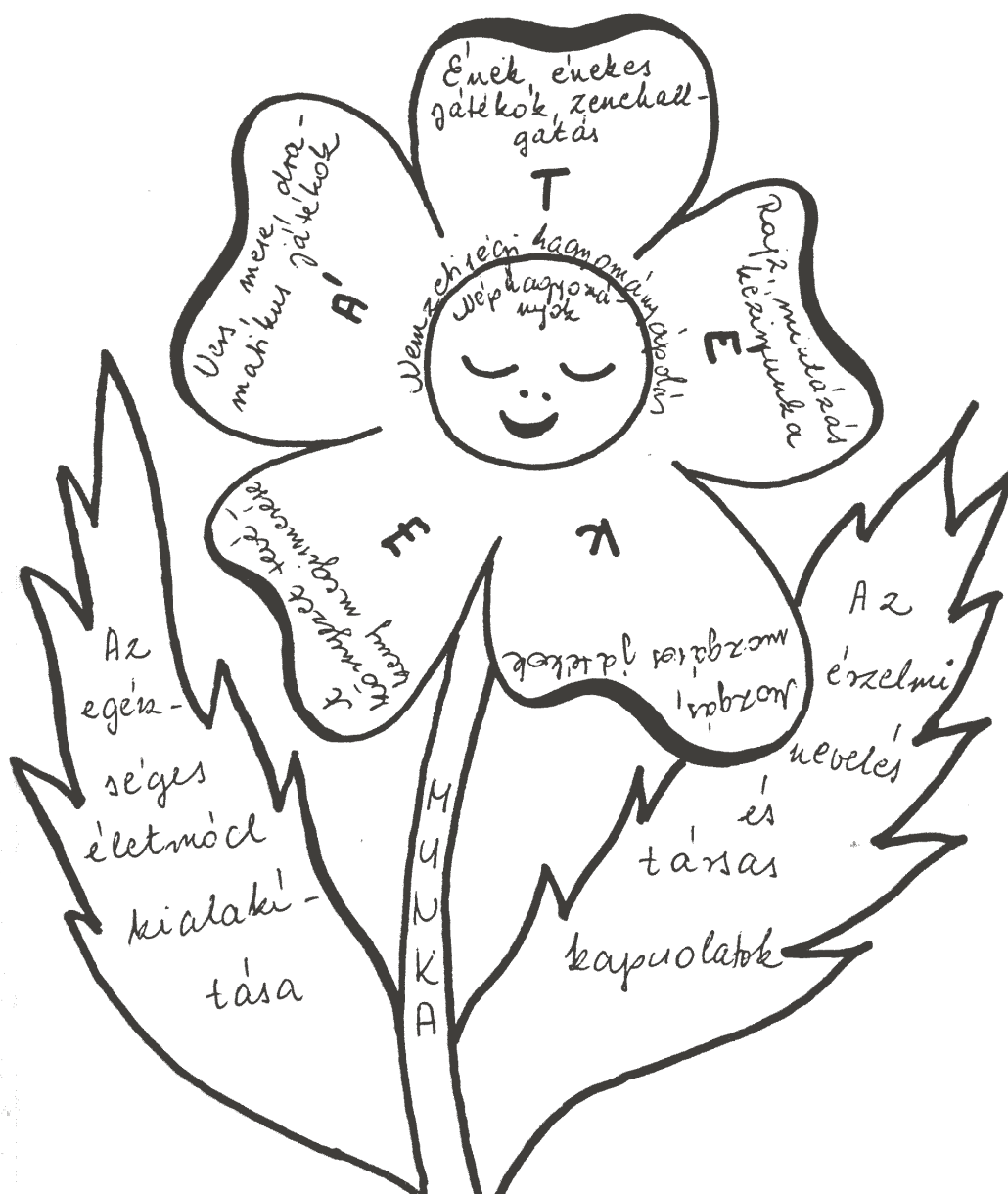
Telefonszám:

- ❖ **Az óvodai csoportok száma összesen:** 4
 - Székhelyen: 2
 - Tagintézményben: 2
- ❖ **Az alapítás ideje:** 1994. február 18.
- ❖ **Az alapító okirat kelte:** 2008. december 1.
- ❖ **Az intézmény típusa:** Óvoda / nemzetiségi óvoda
- ❖ **Az intézmény vezetője:** Almásiné Tomasits Judit
- ❖ **Az intézmény OM azonosítója:** 030442
- ❖ **A programot benyújtja:** Az intézmény vezetője és az óvoda nevelőtestülete.

AZ ÓVODA NEVELÉSI GYAKORLATA

Jelmondatunk: „Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon,
Még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”

/Példabeszédek 22.6./

TARTALOMJEGYZÉK

1. Óvodánk adatai	2. oldal
Óvodánk bemutatása	5. oldal
2. Óvodánk célja, feladata	7. oldal
2.1. Célunk	7. oldal
2.2. Nevelési feladatunk	7. oldal
2.3. Gyermekképünk	9. oldal
2.4. Óvodaképünk	9. oldal
2.5. Nevelési gyakorlatunk rendszertáblája	11. oldal
2.6. A nevelés alapvető keretei	12. oldal
2.6.1. Az egészséges életmód kialakítása	12. oldal
2.6.2. Az érzelmi nevelés és társas kapcsolatok	14. oldal
3. Napirend, Heti rend	17 oldal
4. Tevékenységek kerete	18. oldal
4.1. Néphagyományok, népszokások	18. oldal
4.1.1. A néphagyomány tartalma az egységes tevékenységformákban	
4.1.2. Óvodánk jeles napjai	19. oldal
4.1.3. A néphagyomány-ápolás jellegzetes tartalmai	19. oldal
5. Nevelésünk tevékenységformái	22. oldal
5.1. Játék, játékba integrált tanulás	22. oldal
5.2. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés	25. oldal
5.3. Vers, mese, dramatikus játék	26. oldal
5.4. Ének, énekes játékok, zenehallgatás	28. oldal
5.5. Rajzolás, mintázás, kézimunka	31. oldal
5.6. Mozgás, mozgásos játékok	33. oldal
5.7. A környezet tevékeny megszerettetése	36. oldal
5.8. Munka jellegű tevékenységek	38. oldal
6. Programunk kapcsolatrendszere	40. oldal
6.1. Óvoda–család	40. oldal
6.2. Óvoda–iskola	41. oldal
6.3. Óvodánk egyéb kapcsolatai	41. oldal
7. Sajátos feladataink	43. oldal
7.1. Gyermekvédelem	
7.2. Irányelvek a Sajátos Nev. Igényű gy. integrált óvodai nev.-ben	44. oldal
7.3. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése prevencióss és korrekciós fejlesztéssel	44. oldal
8. Programunk erőforrásai	45. oldal
8.1. Az óvoda személyi feltételei	45. oldal
8.2. Tárgyi feltételek	45. oldal
8.3. Helyiségeink bútorzata és egyéb berendezési tárgyaink	47. oldal
9. Programunk ellenőrzése, elemzése, értékelése	48. oldal
9.1. A program működését tervező és elemző dokumentumok	48. oldal
9.2. A pedagógiai munka ellenőrzése	49. oldal
9.3. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése	49. oldal
9.4. A helyi nevelési program ellenőrzése, értékelése	50. oldal
10. Érvényességi rendelkezések	52. oldal
11. Legitimációs záradék	53. oldal

SZÉKHELYÓVODÁNK BEMUTATÁSA

Óvodánk 1948-ban épült. Magyarkimlén, a Mosoni-Duna mellett a falu központjában, csendes, nyugodt helyen. Az épületet több alkalommal bővítették, korszerűsítették, így jelenleg is megfelelő állagú.

2007. szeptemberétől a székhelyintézmény 2 csoporttal, 50 férőhellyel működik. 1990-től ismerkednek gyermekeink a német nemzetiségi nyelvvel. Szeretnénk falunk nyelvi hagyományait megőrizni, ápolni.

Az óvodában 4 német nemzetiségi óvodapedagógusi képesítéssel rendelkező óvónő, 2 dajka és egy konyhai alkalmazott dolgozik.

Közösségünk emberi kapcsolataira az egyenesség, a nyíltság, és egymás elfogadása a jellemző. Dajkáink társak a nevelőmunkában, megbízható, gyermekszerető emberek. Gyermekeink három település részről járnak ebbe az óvodába: Magyarkimléről, Károlyházáról és Novákpusztáról. Károlyházáról naponta busszal utaznak a gyermekek. Napirendünket a bejáró gyermekek érkezéséhez, indulásához igazítjuk.

Az óvoda udvara tágas, füvesített, mozgásfejlesztő fajátékokkal felszerelt. Igyekszünk gondozott, ízléses, virágokkal, fákkal, bokrokkal, örökzöldekkel díszített zöldövezetet kialakítani. Az udvaron hatalmas filagória áll a gyermekek rendelkezésére, így naptól és esőtől védett helyen tevékenykedhetnek.

A csoportszobák elhelyezkedése ideális, mindegyikhez külön mosdó és WC tartozik. A csoportszobákban az alapfelszerelésen kívül, megtalálható számos mozgás és értelemfejlesztő játék. Ezeket főként pályázaton nyert pénzekből tudtuk megvásárolni.

Az óvónők munkáját az új iránti fogékonyság, a többre, jobbra törekvés jellemzi. Szükségesnek tartjuk a továbbképzéseken való részvételünket ill. a folyamatos önképzést.

Alapelvünk, szeretetteljes, érzelem gazdag légkör megteremtése, mely biztonságérzetet nyújt a gyermekeink számára.

Elkötelezettség és a jövő iránti felelősség vezérli munkánkat, emberi kapcsolatainkat, magatartásunkat. Óvodapedagógusaink jól felkészültek, igényességüket jelzi, hogy évek óta eredményesen működő munkaközösségek segítik intézményi szinten munkájukat. Mindemellet külön területet foglal el a nemzetiségi nyelv, a hagyományápolás és hagyományörzés. Hangsúlyozzuk a nyelvhez, környezethez, a tájhoz, az emberhez, társakhoz való érzelmi viszony megalapozását, a családdal való együttműködést

Programunk az „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” c. minősített program adaptációja.

Figyelembe vettük a Győr-Moson-Sopron Megye Közoktatás-fejlesztési Tervét.

NAPSUGÁR TAGÓVODÁNK BEMUTATÁSA

A Mosonmagyaróvárt és Győrt összekötő műút mellett helyezkedik el Kimle. A Szigetköz és a Hanság találkozik a község határában, s ez által rendkívül gazdag a környék növény és állatvilága. A műútról lekanyarodva az egykori Horvátkimle területére érünk, ahol a templom szomszédságában nyugodt, kellemes környezetben áll az óvoda.

A török hódítók, elől menekülve horvátok telepedtek le a faluban, egy burgenlandi okmány szerint-1534-ben.

A falu egyesítés előtti neve is jelzi lakóinak nemzetiségi hovatartozását.

Az 50-es években még voltak olyan idős emberek, akik nem tudtak magyarul.

Ma már nem így van. Egyre nő a magyar családok száma, kevesebben beszélnek horvátul, ezért a kicsi gyermekek többsége az intézményes nevelésben ismerkedik őseinek nyelvvel.

A két csoportosnak épült óvodát a demográfiai hullám emelkedésekor, 1979-ben bővítették 3 csoportra.

2004-ben –a csökkenő gyermeklétszám miatt-csoportösszevonásra került sor, így kétcsoportos óvodaként működik. A gyermekek többsége Horvátkimle területéről jár óvodánkba, kisebb része Károlyházáról.

A Szülők szívesen járatják óvodába gyermekeiket, az óvodáztatás teljes körű. Elfogadják és támogatják az óvoda célkitűzéseit. A családok szocio-kulturális háttere különböző.

1981 óta horvát nemzetiségi óvoda, s mindkét csoportban folyik nemzetiségi nyelvű nevelés. A horvát nyelvvel való ismerkedést igénylik a szülők.

Nevelési céljaink, feladataink meghatározásánál fontos helyet kapott a horvát hagyományok ápolása, a nyelvi kultúra emlékeinek gyűjtése, átörökítése, annak tudatosítása, hogy horvátok vagyunk. Arra törekszünk, hogy a gyermekek megismerjék, azt a gazdag természeti környezetet, ahol élünk: a Dunát, a közelében élő állatokat, növényeket.

Környezetünket úgy alakítottuk ki, hogy abban a gyermekek jól és biztonságosan érezzék magukat. Ehhez a szülőktől is kapunk segítséget.

Mozgásfejlesztő játékokat biztosítunk a testneveléshez és a szabad játékhoz.

Lehetőséget kínálunk különféle tevékenységeken keresztül tapasztalatok szerzésére, mellyel a gyermekek egyéni fejlettségének ismeretében segítenek a megismerésben, a képességek fejlesztésében.

2001-ben elkészítettük az ISO 9001 Minőségirányítási Rendszert, mellyel azóta is eredményesen dolgozunk. Óvodánk Minőségirányítási programja is kidolgozásra került.

2. ÓVODÁNK CÉLJA, FELADATA

2. 1. Célunk:

- ✚ Az óvodásaink nyugodt, harmonikus, egészséges fejlődésének elősegítése, a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása, az életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének, érési jellemzőinek szem előtt tartásával.
- ✚ Sokoldalú képességfejlesztés segítségével a személyiség fejlődésének biztosítása, elősegítése, a környezetre figyelő- védő életvitel elsajátítása, a környezethez való pozitív érzelmi viszonyok kialakítása.
- ✚ A sikeres iskolai beillesztéshez szükséges testi, lelki és szociális érettség kialakítása.
- ✚ Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése, az óvodai nevelési feltételek sajátos megszervezésével.
- ✚ A sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásával esélyegyenlőségük biztosítása.
- ✚ A gyermekek és a művészetek, néphagyomány ápolás közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.
- ✚ A német és horvát kisebbség még élő szokásainak megismertetése, nyelvének, kultúrájának ápolása az óvodások hétköznapi tevékenységeibe, ünnepeken.

2. 2. Nevelési feladatunk:

- ✚ Az óvodások testi–lelki szükségleteinek kielégítése az erkölcsi–szociális, az esztétikai és az intellektuális érzelmek differenciálódásával.

Az erkölcsi–szociális érzelmek alakítása

A gyermekek életét meghatározó szokásrendszer minden csoportnak sajátos légkört ad. Ez alapja a biztonságos, derűs, szeretetteljes közösségi életnek, amiben a gyermekek társas kapcsolatai, erkölcsi tulajdonságai, szokásai, normái kialakulnak. A közös élmények, a közösen végzett tevékenységek, a közös együttlétek, a közös munka olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek, mint az egymás iránti figyelmesség, megértés, felelősségérzet, tolerancia. Segítjük, támogatjuk a gyermekek között létrejövő kapcsolatok, barátságok, kisebb csoportok kialakulását, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek kibontakozását.

Óvodai nevelésünk támaszkodik a családi nevelésre, a család az óvoda szoros együttműködésre törekszik. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait. Programunkban fontos a gyermek korai, óvodáskort megelőző testi-lelki fejlődésének ismerete. Ennek egyik eszköze a személyiség lap és a családlátogatás.

A fejlesztőmunkánk során arról gondoskodunk, hogy a gyermekek tapasztalatai változatos tevékenységformák közben gazdagodjanak.

A gyermek „én-központúsága” alapján elsősorban önmagára képes figyelni, azonban emocionális alapon fokozatosan kifejlesztjük azokat a mechanizmusokat, amelyek segítségével képessé válik másokkal is törődni. Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák, és tulajdonságok kifejlődéséhez a gyermekeknek állandóan gyakorolni kell a társaikhoz való helyes viszonyulást. Ezek alapozzák meg a kooperatív megoldásra ösztönző páros és kiscsoportos tevékenységeket.

A családokkal együtt erősítjük a német és a horvát életmódhoz, népi hagyományokhoz, szokásokhoz való kötődést. A gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát felkeltjük a kétnyelvű nevelésünk adta tevékenységgel. A német-magyar ill. a horvát-magyar

nyelvű kommunikációban törekszünk a természetes nyelvtanulási eljárásokat alkalmazni, ezen kívül kiemeljük az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást. A gyermekek fejlesztésében kiemelten kezeljük a német és a horvát kultúra értékeit.

A mindennapi testi–lelki edzés biztosításával fejlesztjük a gyermekek erőnlétét, alkalmazkodó képességét, harmonikus testi fejlődését.

Az esztétikai érzelmek alakítása

A gyermekek esztétikai ízlésének kialakítását, úgy segíthetjük, hogy összekapcsoljuk a mindennapi életet, a természetet, a művészeteket, hagyományörzés esztétikáját. Arra törekszünk, hogy a német és a horvát kultúra kincseiben legyenek képesek észrevenni a szépet. A nemzetiségi nevelés során átélt esztétikai élményekkel segítjük a gyermekek kötődésének kialakítását a német és a horvát kisebbséghez.

A természet esztétikája magába foglalja a bennünket körülvevő táj, a természeti jelenségek szépségeit. A gyermekek szívesen tartózkodnak a szabadban, gyönyörködnek a természet szépségeiben, kíváncsian figyelik a táj, növény–állatvilág, az évszakok változásait. De nem csak „érintetlen” természet szépségeiben lehet gyönyörködni, hanem az alakított környezetben is: kertek, parkok, lakások, stb. Sétáink során számtalan lehetőség adódik a csúnya és szép megláttatására. Környezetünk felfedezésével lehetővé tesszük a környezetvédelemhez, a környezetkialakításhoz, a környezet esztétikájához kapcsolódó érzelmi viszonyuk kialakítását. A felnőttek példája nyomán a gyermekek tudomást szereznek a természetben való helyes viselkedésről, pl. nem dobjuk el a hulladékot, nem tördelik le a fák, bokrok ágait.

Fontos feladatunknak tekintjük a mindennapi élet esztétikájára való figyelem irányítást. Ide tartozik a viselkedés, illem, beszéd, tisztálkodás, étkezés szokásainak megismerése, gyakorlása.

Az intellektuális érzelmek kialakítása

A gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, érzelmére, megismerési vágyára épülő tapasztalatszerzésekkel tesszük lehetővé, hogy egyre több ismeretet szerezzenek az őket körülvevő szűkebb–tágabb környezetről.

A környezet élményekkel telített befogadása, megismerése segíti abban, hogy jól tájékozódjanak, biztonsággal mozogjanak környezetükben. A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek, a környezetben gyűjtött tapasztalatok élményszerű átélése, újrendezése során érdekes probléma helyzetekkel találkoznak a gyermekek. A problémák megoldása, segíti az egyszerű gondolkodási műveletek kibontakoztatását, logikus gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, kreativitásuk fejlődését. Az érzelmi biztonságot nyújtó kommunikatív formák, ölbeli játékok, arcsimogató–majd a meghitt beszélgetések és „meghallgatások”, kommunikációs játékok segítségével alakítjuk, erősítjük a gyermekek beszédkedvét, beszéd aktivitását. Az anyanyelvi környezet biztosítja a nemzetiségi nyelv megszerettetését, megismerését, elsajátítását. Minden gyermek számára érzelmi biztonságot, védettséget nyújtó, átlátható környezettel, a felnőttek személyes jelenlétével, mintájával, az alkotásra inspiráló eszközök állandó biztosításával segítjük a gyermekek önkifejezését, hogy gondolataikat, érzelmeiket szóval, mozgással, vagy vizuális eszközökkel szabadon megjeleníthessék.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ❖ *Ismeri a közösségekben megkívánt viselkedéskultúrát.*
- ❖ *A csoport szokás- és szabályrendszerének ismeretét a magatartásában is érvényesíti.*
- ❖ *Szereti, és korának megfelelően védi a természetet, megbecsüli, és tiszteletben tartja az élővilágot, szívesen ápolja a növényzetet, gondoskodik az állatokról.*
- ❖ *Képes a többiekhez alkalmazkodni, toleránsan viselkedni, a másikat elfogadni.*
- ❖ *Szükség szerint segíti az arra rászorulókat.*
- ❖ *Konfliktushelyzetet mindkét fél számára elfogadhatóan, viszonylag önállóan old meg, szükség szerint felnőtt segítségét kéri.*
- ❖ *Alakulóban van feladattudata.*
- ❖ *Korának megfelelően kialakult a felelősségérzete, bátran de kulturáltan mondja meg véleményét.*
- ❖ *Nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikus viselkedés jellemzi.*
- ❖ *A szülőkkel való kapcsolat a kölcsönös bizalom, tisztelet és elfogadás elvén működik.*

2. 3. Gyermekképünk

Olyan gyermekek nevelése, akik szívesen járnak óvodánkba, jól érzik magukat a gyermekközösségben, mélyen kötődnek közösségünkhöz. Nyugodtak, boldogok, mert tele vannak élményekkel. Tudnak nevetni, felfedezni, csodálkozni. Erősen kötődnek a meséhez, zenéhez, a kisebbség nyelvéhez, kultur-kincséhez, alkotó tevékenységéhez. Óvodás tartásuk van, önállóak és látszik rajtuk a kiegyensúlyozottság.

Tisztelik a felnőtteket, bizalommal fordulnak hozzájuk. Bátran egészséges önbizalommal, jól kommunikálnak. Magatartás- és viselkedéskultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasak, illemtudók, szeretik és védik a természetet.

2. 4. Óvodaképünk

Olyan óvodában kívánjuk nevelni a gyermekeket, ahol a gyermek, a szülő, és a munkatársak egyaránt felszabadultan, biztonságban érzik magukat. Az egyén tiszteletben tartása mellett, a társas viselkedés megtapasztalására, gyakorlásával a gyermekek szocializációját kívánjuk segíteni. A gyermekek óvodába tartózkodásának egész idején érvényesül az egészséges életmódra nevelés, így a gondozásban, étkezésben, mozgásfejlesztésben és a szabad játék során. Törekszünk arra, hogy a gyermekek biztonságos és egészséges körülmények között éljenek. Nyitottak és elfogadóak vagyunk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjára. Úgy tartjuk, hogy ez az életszakasz meghatározó a másság elfogadásának képességére.

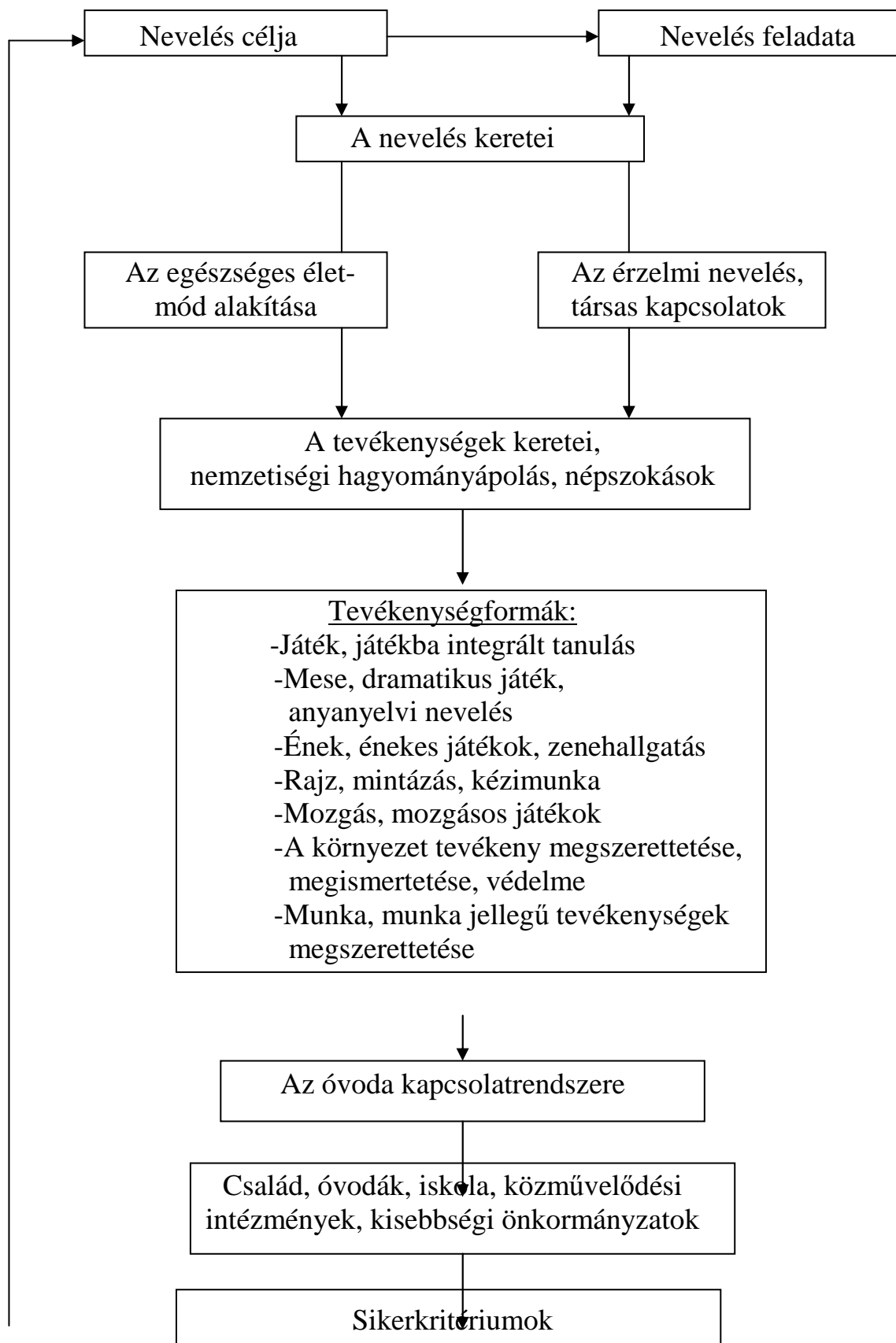
Sajátos nevelési igényű ill. fogyatékkal élő gyermekeink az egészséges gyermekekkel együtt, azaz integrálódva nevelődnek.

Kiemelten kezeljük intézményünkben a német ill. horvát nemzetiségi nevelést, a helyi néphagyományok ápolását.

A német ill. horvát nemzetiségi nevelést a község történelmi örökségeire alapozva, szülői kezdeményezésre, a játékos nyelvtanítás hagyományos alapjaira építve fejlesztettük ki.

A gyermekek és a szülők kívánságát és elégedettségét mérlegelve, a gyermekek érdekeit figyelembe véve alakítjuk életüket, melyhez az óvodában dolgozók hivatásszeretete, a gyermekek és szülők tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése párosul.

2. 5. Nevelési gyakorlatunk rendszertáblája

2. 6. A nevelés alapvető keretei

2. 6. 1. Az egészséges életmód alakítása

- **Célunk:** A gyermekek egészséges életvitel – igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságainak , eltérő fejlődési ütemének, érési jellemzőinek szem előtt tartásával.

Feladataink:

- ✚ A gyermekek gondozása, testi szükségletei, mozgásigényük kielégítése
- ✚ A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, stressz-mentes és biztonságos környezet megteremtésével és megőrzésével a környezet megóvására irányuló szokások alakítása
- ✚ A gyermekek gondozásában résztvevő felnőttek német illetve horvát nyelvi kommunikációjának biztosítása

◆ *A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése*

Az óvodába történő felvétel után igyekszünk minél rövidebb idő alatt minél alaposabban megismerni a gyermekeket. Családlátogatás során a gyermekekről anamnézist és szociokulturális feljegyzést készítünk. A gyermekek gondozásakor megértő, meghitt viszony kialakítására törekszünk, őszintén, tapintatosan közeledünk hozzájuk, így ők is elfogadnak bennünket.

A fokozottság betartásával arra törekszünk, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket. A helyes élet ritmust fokozatosan, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően a családdal együttműködve alakítjuk ki. Az egészségügyi szokások pontos menetét a csoportban dolgozó dajka névelvel megbeszéljük az azonos gyakoroltatás miatt.

A napi háromszori étkezést biztosítjuk, de ez nem minden esetben elég változatos, nem mindig a gyermek életkorának megfelelő. Kevés gyümölcsöt kapnak a gyermekek. A központi étrendet emiatt kiegészítjük a gyermekek által hozott gyümölcsökkel, zöldségekkel. Az étkezések azonos időpontban, kultúrált körülmények között zajlanak. A tízórai és az ebéd kötött időtartamú, de figyelembe vesszük a gyermekek tempóját, egyéni szükségleteit.

A gyermekek tisztasági igényének kialakításához szükséges alapvető feltételeket biztosítjuk. Ezeket a tevékenységeket /kézmosás, fogmosás, orrtörlés, mosdó használat /bármikor, szükségleteiknek megfelelően, önállóan elvégezhetik, itt ügyelünk a fokozatosság betartására. Biztosítjuk, hogy a nap bármely szakaszában ihassanak a gyermekek. Az öltözködéskor a rétegeket hangsúlyozzuk a szülők körében is. Fontosnak tartjuk, hogy ruházatuk tiszta, ízléses és praktikus legyen, s ezt önmaguk is igényeljük. A gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítését a változatos udvari játékokkal, a sokféle, sokirányú mozgásos szabályjátékokkal, népi dalos játékokkal, körjátékokkal biztosítjuk. Nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra. Ha sokat vagyunk olyan környezetben, ahol a gyermekek sok mozgásingernek vannak kitéve /víz, erdő, árok-mászása, ugrása, egyensúlyozásra alkalmas lehetőség /ott a célszerű mozgást igen gyorsan elsajátítják.

Ha ezt tudatosan erősítjük, fokozzuk fejlődésüket, és tökéletesítjük mozgásukat. Mindez a gyermekcsoporttól, egy-egy gyermek fejlettségétől, a differenciált feladatadástól függ. Rendszeres, örömmel végzett mozgással, sétával szoktatjuk őket az egészséges életvitelre.

Mivel óvodáinkban nincs tornaszoba, így minden csoportszobában a szükségletnek megfelelően különféle tornaszereket tudunk biztosítani. Pl.: bordásfal, TINI KONDI, trambulín, egyensúlyozó teknő, rácsos hinta, hatágú bújócskacső stb.

Sétákat szervezünk, a kicsiknek rövidebb távot, a nagyobbaknak hosszabbakat, ezzel is igyekszünk a gyermekek mozgásigényét kielégíteni.

A mindennapi mozgás után a gyermekeknek szükségük van pihenésre. A nyugodt pihenéshez biztosítjuk az optimális feltételeket /csend, nyugalom, biztonság/. Mindig egy mesével, altatódallal csendesítjük le, nyugtatjuk meg a gyermekeket. A nyári hónapokban az iskolába készülő gyermekeknek lehetősége van csak akkor pihenni, ha igényük van rá. Ezzel is előkészítjük a gyermekeket a kisiskolások napirendje szerinti életre.

◆ ***A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, stressz-mentes és biztonságos környezet megteremtésével és megőrzésével a környezet megóvására irányuló szokások alakítása***

Az óvodában megbetegedett gyermekek szüleit azonnal értesítjük, amíg nem érkeznek, gondoskodunk a gyermekekről, szükség szerint elkülönítjük őket.

A megbetegedett gyermekek újra csak orvosi igazolással jöhetnek óvodába.

A fertőzések elkerülését gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, saját törölköző használatával igyekszünk gátolni. Az esetleges ágybavizelést tapintatosan kezeljük, igyekszünk a szülőkkel közösen az okot megkeresni és kiküszöbölni. Az egészségük megőrzéséhez fontos, hogy edzettek legyenek, ezért minden időszakban sokat tartózkodnak a friss levegőn, futkározhatnak, szabadon mozoghatnak.

Szervezett mozgásos tevékenységeikben beleszóttuk a prevenciós fejlesztő tornát, ez segít a gerinc deformitások megelőzésében, a lábboltozat erősítésében, lúdtalpas gyermekek lábtartásának javításában.

Óvodáinkban heti egy alkalommal gyógy testnevelő tart fejlesztő foglalkozásokat.

A nagycsoportosoknak minden évben úszásoktatás szervezünk, ahol a víz megszerettetését, a vízhez szoktatást segítjük.

A gyermekek rendszeres egészségügyi szűrése óvodánkban biztosított / tartás, hallás, látás /. A védőnő havonta egyszer, szükség esetén gyakrabban, a háziorvos évente egyszer vizsgálja a gyermekeket.

A lehetőségeket figyelembe véve, igyekszünk olyan esztétikus, színharmóniát árasztó, gazdag tárgyi környezetet kialakítani, amely kedvezően befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának alakulását.

Óvodáink udvara sokféle lehetőséget nyújt a változatos játéktevékenységhez. Esztétikai szépségét a virágoskertek, a bokrok, cserjék adják, napsütéses idő esetén árnyékot a filagória, a babaházak, és a homokozó mellett elhelyezett nagyméretű napernyő biztosítja. A szabad füves terület alkalmat ad a szervezett mozgásos tevékenységekre. A gyermekek szabad mozgását, edzését a különböző ügyességi játékokkal biztosítjuk.

Udvarainkon, igyekszünk egyre kevesebb fémből készült mászókat elhelyezni, helyettük esztétikusabb, szebb fából készült mozgásfejlesztő játékokra cseréltük le.

A filagória alatt, illetve a babaházban biztosítunk lehetőséget szerepjátékokra, műhelymunkákra. A többfunkciós csoportszobák alapterülete a létszámnak megfelelő, a bútorok nagy része felújított, állaguk megfelelő. A különböző tevékenységekhez kuckókat, mesesarkot alakítottunk ki, melyet ízlésesen, esztétikusan rendezünk be. Minden csoportban van egy sarok, ahol a séták során gyűjtött „kincseket” helyezük el.

Óvodáink gyermek öltözője megfelelő. Minden gyermeknek jellel ellátott fogasa van, itt tárolhatják a levetett ruhadarabokat. A székhelyóvodában mindegyik csoportnak külön

mosdója és mellékhelyisége van, ami a gyermeklétszámhoz ideális. A tagóvoda egy mosdóval rendelkezik, így a csoportok egymás után használják a helyiséget, így elkerülik a zsúfoltságot. A mosdókban, WC-ben megfelelő méretű berendezések vannak, mindegyik gyermeknek külön fogmosó felszerelése, fésűje, törölközője van.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *Tudnak önállóan tisztálkodni, fogat mosni, fésülni, amikor azt szükségesnek tartják.*
- ⇒ *A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, tegyék a helyükre azokat.*
- ⇒ *Köhögéskor, tüszentéskor igénylik a zsebkendő használatát, helyes fújják ki az orrukat.*
- ⇒ *Esztétikusan megterítenek, vigyáznak az asztal rendjére, tisztaságára.*
- ⇒ *Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan öntenek vizet a kancsóból.*
- ⇒ *Biztonságosan használják az evőeszközöket. Étkezés közben halkán beszélgetnek.*
- ⇒ *Önállóan vetkőznek, öltöznek, ruhájukat ki és begombolják, cipőjüket befűzik, bekötésével próbálkoznak.*
- ⇒ *Kialakul bennük a tiszta, esztétikus környezet igénye, vigyáznak arra.*
- ⇒ *Ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésre törekvés.*
- ⇒ *Szívesen mozog a szabadban, évszaktól függetlenül.*
- ⇒ *Ismeri a balesetvédelmi magatartásformákat.*
- ⇒ *A gyermekek értik a német illetve a horvát nyelven megfogalmazott kifejezéseket, képesek a testápolási, öltözködési, étkezési eszközöket nemzetiségi nyelven is megnevezni.*

2. 6. 2. Az érzelmi nevelés és társas kapcsolatok

A szociális és egyéni nevelés célja a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak és képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.

Feladataink:

- **Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig.**
- **A gyermek – gyermek, a felnőtt – gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása.**
- **Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.**
- **Pozitív érzelmi viszony kialakítása a kisebbség kultúrája és nyelve iránt, tanulják meg tisztelni és becsülni azokat.**

◆ ***Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig.***

A gyermekeket az óvodába lépéskor érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi, gondoskodó légkör fogadja. A beszoktatásra különös gondot fordítunk, ahol az anya együtt a gyermekével ismerheti meg az új közösséget. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy fokozatos időcsökkentéssel vegyenek részt a szülők ebben a folyamatban. Így az együttlét az új környezet elfogadása biztonságot ad, megismerve a gyermekek napirendjét, szokásait. Megismerkedünk az otthon kialakult szokásaikkal, magukkal hozhatják kedves tárgyainkat, játékaikat. Természetesen a beszoktatás ideje előtt a csoportvezető óvónő családlátogatást végez.

A csoportszobáink otthonosak, szépek. Az óvó – dajka nénik gondoskodó szeretettel várják a gyermekeket. Ez óvodánk első pozitív élménye. Megmutatjuk a testápolásnál és az étkezésnél szokásos tárgyakat, és azok használatát. Már a beszoktatás ideje alatt játékos formában gyakoroljuk a különböző tevékenységeket, figyelembe vesszük a gyermekek egyéni tempóját, képességeit. A nehezen beilleszkedő gyermekeket mondókával, dallal, ölbeli játékkal nyugtatjuk meg. Lefekvésnél különös figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatra /simogatás, betakarás, mese, altatódal /. A családi légkör megteremtése segíti a társas kapcsolatok alakulását. Mindehhez tevékenykedtető élet szükséges, ahol a közös élmények biztosítják a gyermekek együttműködését, mely formálja egymáshoz való viszonyukat. A bátortalan gyermekeket odafigyeléssel, bátorítással segítjük az előrelépésben, örülünk apró sikereiknek.

◆ ***A gyermek – gyermek, felnőtt – gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességének formálása, erősítése.***

A gyermek pozitív kapcsolatai úgy alakulnak, ha jól érzi magát a csoportban. Bizalmuk, biztonságuk kialakulását elősegíti az óvoda felnőtt közössége, gyermekközössége. A nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, korlátokkal együtt a korlátokat úgy alakítjuk, hogy az adott közösség meg tudjon felelni az elvárásoknak. Az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára érthetővé, vonzóvá tesszük egyéni sajátosságaik figyelembe vételével. Bizalmi kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel az együttneveléshez, így megismerhetjük a gyermek egyéni jellemzőit, melyek segítik az óvodai nevelésünket.

A felnőtt–gyermek kapcsolatában fontos, hogy megértsük a gyermek érzelmeit.

A gyermek tevékenységéhez nagy szabadságot biztosítunk a pontos határok megjelölésével. Elvárásainkat röviden, egyértelműen, pozitívan fogalmazzuk meg. Ugyanakkor lehetőséget adunk a javításhoz. A kapcsolat erősítése érdekében minden gyermek számára biztosítjuk a személyes percek, ahol lehetőség nyílik a saját érzelmek elmondására, mások érzésének meghallgatására, elfogadására.

A szocializáció szempontjából különös lehetősége van a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásának. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősít, mint az együttérzés, segítőkészség, lelkiismeretesség, őszinteség, igazmondás, önzetlenség, figyelmesség.

Fejleszti akarataikat ezen belül önállóságukat, önfegyelmüket, kitartásukat, feladat-és szabálytudatukat. Az óvónő folyamatosan elemzi, vizsgálja a gyermekek társas viselkedését, kapcsolatát, sok játékos eszközt készít és használ az egyéni jellemzők kimutatásához.

Pozitív érzelmi viszony kialakulása a kisebbség kultúrája, és nyelve iránt, tanulják meg tisztelni, és becsülni azokat. A gyermekek észreveszik, hogy a közös tevékenységekben

együttműködő társak sokféle színes egyéniségek, egymástól eltérő, saját kulturális környezetükből származó értékeiket képviselők.

Nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sajátos nevelési igényű, hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű elhanyagolt, gyermekek esetében speciális fejlesztéssel az egyén szükségletének megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazásával, valamint szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével biztosítjuk az esélyegyenlőséget.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, a felnőttekhez, ezt érzelmekben, szavakban s tettekben is kifejezik.*
- ⇒ *Igényükké válik a helyes viselkedés és cselekvés szabályinak betartása.*
- ⇒ *Figyelmeztetik egymást a szabályok megszegése esetén.*
- ⇒ *Nyugodt, kiegyensúlyozott viselkedés jellemzi.*
- ⇒ *Szeretettel fogadják a csoportba érkező vendéget, ismerik és betartják az udvariassági szokásokat.*
- ⇒ *Meghallgatják egymást és a felnőtteket, szívesen kommunikálnak.*
- ⇒ *Képesek nyugodtan ülni, tevékenységüket türelmesen befejezik.*
- ⇒ *Szívesen dolgoznak a közösségért, képesek társaikkal kooperatívan együttműködni.*
- ⇒ *Elismerik saját hibájukat, konfliktushelyzetekben tudnak egyezkedni.*
- ⇒ *Érzelmeiket, indulataikon koruknak megfelelően tudnak uralkodni.*
- ⇒ *Képesek a többiekhez alkalmazkodni, toleránsan viselkedni, a másikat elfogadni, szükség esetén segíti az arra rászorulókat.*
- ⇒ *Szociálisan éretté válnak az iskolakezdésre.*

3. Napirend

<u>Időtartam</u>	<u>Tevékenység</u>
$\frac{1}{2}$ 7 – $\frac{1}{2}$ 11	Játék a csoportban Személyes percek Szabad játék Az óvónő által kezdeményezett mikro csoportos tevékenységek Testápolási teendők Tízórai
$\frac{1}{2}$ 11 – 12	Játék a szabadban Csoportos tapasztalatszerzések, Séták Énekes játékok az udvaron Edzés: kocogás, futás
12 – 13	Ebéd, testápolási teendők
13 – $\frac{3}{4}$ 15	Teremrendezés Készülődés a pihenéshez Altatás mesével, altatódallal
$\frac{3}{4}$ 15 – $\frac{1}{2}$ 17	Testápolás Uzsonna Játék a csoportszobában vagy, az udvaron

Heti rend

	<u>Hétfő</u>	<u>Kedd</u>	<u>Szerda</u>	<u>Csütörtök</u>	<u>Péntek</u>
<u>Délelőtti játékba integrált nevelés</u>		→Vers, mese, dramatikus játék Rajz, mintázás, kézimunka	Testnevelés	Ének-énekes játékok	Rajz, mintázás, kézimunka
<u>Udvari játékban integrált nevelés</u>					Környezet tevékeny megismertetése, megszerettetése Énekes játékok
<u>Délutáni játékban integrált nevelés</u>					Mozgás, mozgásos játékok lehetőség szerint minden délután az óvoda udvarán.

4. TEVÉKENYSÉGEK KERETE

4. 1. Néphagyományok, népszokások

Óvodáinkban az évszakokhoz kapcsolódó ünnepekörök és a jeles napok jelentik az óvodai élet vezérfonalát.

Nevelőmunkánk fontos részei az ünnepek sajátos hangulata, a hozzá kötődő hagyományok, szokások felelevenítése. Az ünnepek, szokások keretet adnak munkánknak. A gyermekek megszokják, hogy a jeles napok ismétlődnek, hogy mindennek meg van a maga ideje. A várakozás, a készülődés fokozza az ünnepekhez fűződő érzelmet, belső tartást ad, s ez által teljesedik ki gyermekeink személyisége.

Feladatunknak tartjuk lakóhelyünk és a német ill. horvát kisebbség szokásainak, hagyományainak, kulturális értékeinek összegyűjtését, megőrzését és továbbadását a jövő számára. Arra törekszünk, hogy a néphagyományokon illetve a gyermekeken keresztül szorosabb, mélyebb kapcsolat alakuljon lakóhelyünkkel, ezen belül a családi házzal.

4. 1. 1. A néphagyomány tartalma az egyes tevékenységformákban

Vers, mese, dramatikus játék:

(Népmesék, mondókák, közmondások, találós kérdések)

A hasonlóságok, különbségek érzékeltetésével (magyar – német) ill. (magyar-horvát) más kultúrák iránt érdeklődést kívánunk alakítani.

Ének, énekes játékok, zenehallgatás:

(Mondókák, énekes gyermekjátékok, táncok, népdalok, hangszeres népzene)

Tapasztalással segítjük a felismerést, hogy énekelni minden nyelven jó. Helyi gyűjtésekből a nemzetiségi sajátosságokkal ismertetjük meg a gyermekeket. Kisebbségi nyelven aktív szókinccset szeretnénk kialakítani a nemzetiségi mondókák, dalok segítségével.

Rajz, mintázás, kézimunka:

Különböző technikákkal ismertetjük meg a gyermeket (motívumvilág, agyagozás, fonás, szövés, hímzés, gyöngyfűzés stb.) Ezekkel a tevékenységformákkal elsősorban a passzív szókinccset gyarapítjuk, élmények, tárgyak, eszközök, technikák megnevezésével aktivizáljuk a szókinccset.

A környezet tevékeny megismerése:

(Találós kérdések, népi jóslások, jeles napok, népszokások német ill. horvát nyelven is)

Mozgás, mozgásos játékok:

(Ügyességi és sportjátékok)

A nemzetiségi nyelv vonatkozásában ez a terület elsősorban passzív szókinccset jelent a gyermekeknek, a megértés szintjét várjuk el a nagycsoportban.

A népi mozgásos gyermekjátékokkal hagyományt is ápolunk.

4. 1. 2. Óvodáink jeles napjai

Az őszi jeles napjai:

- ❖ Mate Meršić emléknep szeptember 19.
- ❖ Mihály nap szeptember 29.
- ❖ Márton nap november 11.

A tél jeles napjai:

Advent (november 30. utáni első vasárnaptól a 4. vasárnapig)

Ezen belül:

- ❖ Borbála december 4.
- ❖ Mikulás december 6.
- ❖ Luca december 13.
- ❖ Karácsony
- ❖ Farsang
- ❖ Kiszézés (télűzés, tavaszvárás)

A tavasz jeles napjai:

- ❖ Húsvét
- ❖ Anyák napja, évváró
- ❖ Pünkösöd

Megemlékezések:

- ❖ Születésnapok, névnapok
- ❖ Október 23.
- ❖ Március 15.
- ❖ Május 1.

Egyéb programok:

- ❖ Gyermeknap
- ❖ A két óvoda közös sportnapja
- ❖ Kirándulás az állatkertbe
- ❖ Nagycsoportosok úszás-oktatása

4. 1. 3. A néphagyomány ápolás jellegzetes tartalmai:

A természet változását követő ünnepkörök mindig meghatározott mondanivalóval jelennek meg. Minden ilyen alkalmat hosszabb előkészület előz meg, amikor a gyermekek kíváncsiságára építve változatos tevékenységeket biztosítunk. Ez a tevékenység, tervezgetés teszi az ünnepeket, jeles napokat izgalmassá, örömtelivé és felszabadulttá, amit tevékenyen együtt élünk át. A tartalmi megvalósítást kisebb és nagyobb korosztály szerint csoportosítjuk.

Mihály nap (szeptember 29.)-

A kisebbek megfigyelik a nagyobbak és a felnőttek betakarító munkáját, őszi tevékenységét. Megtapasztalják a természet változásait, hemperegnek az avarban, és kisebb gyűjtőmunkát végeznek (termések, levelek). Szívesen hallgatnak állatokról népmeséket, mondókákat, szép őszi dalokat. Segítséggel készítenek termésbábokat, megismerkednek egyszerűbb népi hangszerekkel, népzénnel. A nagyobbak kalendáriumot készítenek, melyben követni tudják a jeles napokat, megfigyelik az időjárással kapcsolatos népi jóslásokat.

Megismerkednek mindkét nyelven találós kérdésekkel, közmondásokkal. Segítenek az őszi munkák elvégzésében (pl. betakarítás, levéleseprés stb.)

Hosszabb sétákat tesznek a Duna parton, a közeli erdőben, ahol gyűjtő munkát végeznek az őszi kincseiből.

Népzéne, nemzeti zenére egyszerű lépésekkel, forgásokkal próbálgatják a táncos mozdulatokat, megismerkednek néhány ügyességi – és sportjátékokkal.

Ebben az időszakban történik a testvéróvodák vendégül látása vagy ellátogatás a testvéróvodákba.

Márton nap (november 11.) (A székhelyóvoda hagyományos ünnepe)

Lampionokat készítenek, melyeket a templomban gyűjtünk meg és minden évben más útvonalon vonulunk végig az óvoda körül, Márton napi német dalok kíséretében. Az óvodába visszaérve a szülőket és a meghívott vendégeket forralt borral, a gyermekeket teával kínáljuk, és megajándékozunk őket a nagycsoportosok által készített „Márton napi libával”.

Advent (Borbála nap, Miklós nap, Luca nap és karácsony)

A kisebbek megismerkednek az advent jelképével, a koszorúval.

Borbála helyi horvát népszokás, a Borbála-járás szokását a Napsugár tagóvoda óvodásai elevenítik fel, a Borbálák ellátogatnak a falu intézményeibe, a testvéróvodába.

Luca napján búzát ültetünk, hagyma kalendáriumot készítenek. Megfigyelik az időjárást, igazak-e a népi jóslások? A székhelyóvoda nagycsoportosai, Luca napi népi játékot adnak elő az óvodákban és más intézményekben.

A gyermekek készítenek egyszerű fenyődíszeket, ajándékokat. Tudnak néhány mondókát, verset, dalt, a Mikulást és a karácsonyt várva. A nagyobbak segítséggel készítenek adventi naptárt és koszorút. Készítenek asztali díszeket és játékokat. Tudnak a Mikulásról és a karácsonyról verseket, mondókákat, dalokat nemzeti nyelven is.

Farsang

(Vízkeresztől-hamvazószerdáig)

Télbúcsúztató népszokás.

A kisebbek egyszerű technikákkal készítenek farsangi álarcot, szemüveget, sapkákat. Tréfás verseket, meséket, csúfolókat hallgatnak. Rövid egyszerű dalokat, mondókákat tanulnak. Ha kedvük van, jelmezbe öltöznek, utánozzák az óvónők táncos mozdulatait. A játékokban a társakkal együtt vesznek részt. A nagyobbak farsangi dalokat, bálba hívogató mondókákat tanulnak. Segítenek feldíszíteni a csoportszobákat. Maszkjukat, vagy szemüvegüket, sapkájukat elkészítik, különböző technikákkal díszítik. Társaikat mulatságra hívogatják. Örömmel táncolnak, versenyeznek az ügyességi játékokban.

Segítenek a Kiszé báb elkészítésében. Farsangi bált követően körbetáncolják és kicsúfolják, majd közösen a két óvoda óvodásai elégetik, vagy a Dunába dobják a bábút, a „Kiszébáb helyébe a Tavasztündér lép.”

Húsvét

Locsolkodás, tojásjátékok.

A kisebbek locsoló verset tanulnak, tojást díszítenek, festenek az óvónő segítségével. Feldíszítik csoportszobájukat, a nagyobbak festéssel díszítik az ablakokat. Mondókákat, verseket tanulnak a locsolkodáshoz. A fiúk meglocsolják a lányokat és az óvónőket. Tojást festenek, kasíroznak.

Közös tojáskeresés a közeli erdőben.

Május 1.

A természet virágba borulását, a tavasz érkezését ünnepeljük.

A vidámság, kötetlenség jellemzi ezt a napot. A gyermekek segítenek feldíszíteni a májusfát szalagokkal, léggömbökkel. Közösen körbejárják a fát, tavaszi dalokat énekelgetünk.

Anyák napja

Csoportonként dallal, verssel köszöntjük belsőséges ünnep keretében az édesanyákat, nagymamákat.

Évzáró

A tanév során tanultakból készülnek a gyermekek az évzáró ünnepélyre.

A csoportvezető óvónők maguk dönthetik el, hogy külön, ill. az anyák napi ünnepélyvel összekötve rendezik-e meg ezt az ünnepélyt.

Pünkösöd

Húsvét szombatját követő 50. nap.

Teljes pompában áll a tavasz, zöld ágak, virágok kísérik az ünnepet. A pünkösöd megünneplésével belépünk az új évszakba, hamarosan kezdődik a nyár. A kisebbek megfigyelik a nagyok készülődését. Dalokat, meséket, kikiáltókat hallgatnak, tanulnak az ünnephez kapcsolódva. A nagyobbak pünkösödölő játékokhoz kapcsolódó köszöntőket, énekes játékokat, dalokat ismernek meg nemzetiségi nyelven is, tánclépésekkel kísérve.

A Német Kisebbségi Önkormányzatunk pünkösödkor tartja német nemzetiségi napját, melyen a német nemzetiségi óvodások fellépnek.

A Kisebbségi Önkormányzatok felkéréseire óvodásaink rövid műsorral készülnek. A Horvát Kisebbségi Önkormányzat által szervezett Horvát-napon a Napsugár Tagóvoda nagycsoportosai szerepelnek.

Gyermeknap

Versenyjátékokkal, vetélkedőkkel színesített vidám délután a szülőkkel együtt.

5. NEVELÉSÜNK TEVÉKENYSÉGFORMÁI

5. 1. Játék, játékban integrált tanulás

A gyermekek legfontosabb tevékenységének a játékot tekintjük, hangsúlyozva a játék önkéntességét, a gyermek önállóságát, kezdeményezését, aktivitását. A játékra jellemző az izgatottság, és az öröm érzése, kísérője a jó hangulat és a könnyedség. A játéknak és a tanulásnak is a gyermek tevékenységi vágya, természetes kíváncsisága, az önállóságra törekvés szándéka az alapja, erre épül a játékba integrált tanulás.

Célunk, a tevékenységeken keresztül a gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatása, kompetenciáiknak fejlesztése, érzelmi, akarat tulajdonságaiknak alakítása, szociális, társas viselkedésüknek, magatartásuknak formálása.

Feladataink:

- **A játék feltételeinek biztosítása**
- **Az óvónő modell értékű módszereinek alkalmazása**
- **A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével a játékfajták tartalmának gazdagítása**

◆ *A játék feltételeinek biztosítása*

Biztonságos, nyugodt légkört teremtünk, ahol a gyermek játékigényének megfelelően, szabadon választhat és dönthet.

Az óvodai játék színtere a csoportszoba, az óvoda udvara, a kedvenc játszó- és kirándulóhely. A csoportszobában a játékeret a bútorok ésszerű elhelyezésével alakítjuk ki, hogy otthonos legyen, variálható játszósarkoknak, kuckóknak, szabad mozgásnak lehetőséget biztosítva. Arra törekszünk, hogy minél hosszabb és zavartalanabb legyen a játékidő. Az elmélyült játékot a folyamatos és rugalmas napirend biztosítja. Olyan esztétikus, tiszta és könnyen elérhető anyagokat, játékeszközöket biztosítunk, melyek felkeltik a gyermek érdeklődését, kedvet kapnak a játékhoz. Együtt gyarapítjuk az eszközöket, „kincseket” a különböző játékfajtákhoz szükséges kellékekkel. A játék tartalmának gazdagítása érdekében úgy szervezzük a gyermekek napirendjét, hogy minél több élményhez jussanak a nap folyamán. Az élményszerzés lehetőségét közvetlen tapasztalatszerzés során biztosítjuk. Fontos, hogy a gyermekeknek legyenek élményhátterei: vásároljanak, utazzanak, lássák az eladók, fodrász, postás stb. munkáját.

◆ *Az óvónő modell értékű módszereinek alkalmazása*

Arra törekszünk, hogy hagyjuk a gyermeket cselekedni, de ha szükséges modellnyújtó játszótársak legyünk.

A gyermek játékát figyelemmel kísérjük, ötleteket adunk, és ha durvaság adódik, beavatkozunk. Szemléletünk jellemzői, hogy elsősorban a jót látjuk meg minden gyermekben, a játék során is mindig a pozitív megnyilvánulásra építünk. Óvodásaink képességeinek kibontakoztatását minden eszközzel biztosítjuk, éppen ezért minden apró sikerének, fejlődésének örülünk. Ösztönözzük őket a választott tevékenység megismerésére és újraprobálkozásra.

◆ *A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével a játékfajták tartalmának gazdagítása*

A gyakorló játék során lehetőséget adunk arra, hogy önállóan próbálkozzanak a játékeszközök rendezgetésével a földön, asztalon és az udvaron, hogy alkalmuk legyen újabb ötletek kitalálására. A finom mozgások elemeit különféle változatokban próbálhassák ki, ez az örömezés ad, alapot a cselekvés többszöri megismétléséhez. Ezek a tevékenységek jól fejlesztik a szem-kéz koordinációját, a dominanciát, a tér érzékelésüket. Fejlődnek érzékszerveik. Látás, hallás, tapintás, mozgásuk összerendezetté válik.

Már a legkisebbeknél is megjelenik a szerepjáték, amikor valamilyen szerepet magukra vállalnak a gyermekek. Megteremtjük azokat a lehetőségeket, amelyekben kijátszhatják pozitív és negatív élményeiket. A gyermekek játékát figyelemmel kísérve, a szituációtól függően bekapcsolódunk, és segítjük a „mintha” helyzet kialakulását. A szerepjáték lényegi sajátossága az utánzás. Mivel a gyermekek mindig azokat utánozzák, akik érzelmileg fontosak számukra, ügyelünk arra, hogy mi felnőttek is mintát adjunk nekik.

A szerepjátékban a gyermekek élethelyzeteket alkotnak újra. Ehhez számos eszközre van szükség. Ezért kialakítjuk azt az igényt, hogy alkalmuk legyen a gyermekek maguk is készítsenek a játékhoz szükséges eszközöket. Ezért olyan anyagokat biztosítunk, amelyekből könnyen barkácsolhatnak kiegészítő kellékeket és a dramatizáláshoz szükséges eszközöket. A szerepjáték fejleszti a gyermekek viselkedéskultúráját, alkalmazkodóképességüket, aktivitásukat, segítőkészségüket, komplex személyiségfejlődésüket.

Lehetőséget adunk az esztétikai élményt nyújtó irodalmi alkotások eljátszására. Többszöri ismétléssel megismertetjük a mese hőseinek tetteit, hangját, mozdulatait. Alkalmuk adunk arra, hogy a gyermekek saját elgondolásuk szerint játsszák el az önként választott darabot. Érdeklődést felkeltő bábjátékkal kedvet ébresztünk a gyermekekben a bábozáshoz. Fejlesszük így az empátiát segítő magatartásformák erősítését, pozitív szokáselemek tükröződését a cselekedetekben, a konfliktushelyzetek megoldását, kifejezőkészséget, érzelmi hangulat kialakulását, nyelvi fejlődését. A szabályjáték lényege, hogy a játék meghatározott szabályok szerint zajlik. Feladatunknak tartjuk az olyan szabályjátékok megismertetését, amelyek az adott fejlettségi szintnek megfelelő, amelynek szabályai könnyen érthetőek és teljesíthetőek. Arra törekszünk, hogy a szabályjátékok elégték ki a mozgásigényt, ügyeljenek a szabályok pontos betartására és fejlesztjük az egymásért folytatott játéktevékenység örömeinek kialakítását.

A gyermeket az alkotás öröme ösztönzi a konstruálásra, a valamit létrehozni igénye a kreativitás mellett fejleszti az értelmi és társas képességeket.

Éppen ezért elősegítjük, hogy minden gyermek megtalálja a neki legmegfelelőbb építőelemeket, amelyek segítségével képesek elmélyülten játszani és sikerélményhez jutni.

Játékba integrált tanulás

Programunk a játékot tekinti a tanulás elsődleges keretének. A játék elválaszthatatlan a kognitív, az érzelmi, akarati, szociális, társas fejlődéstől. Elválaszthatatlan a mozgástól, a világkép és a tudat kialakulásától. A tanulás tág értelmezése kerül előtérbe, miszerint tanulásnak tekinthető mindazoknak a jártasságoknak, készségeknek, képességeknek a kialakítása, melyek érzelmi, akarati tulajdonságok fejlődését, viselkedési alakulását is elősegítik.

Játék közben a gyermek probléma elé kerül, feladatokat kap és old meg. Gyakorolja, végig gondolja, hogyan lehet valamit többféleképpen megoldani. Kialakul és fejlődik az önállósága, feladattudata, a kezdeményező, az alkotó és szervezőképessége. Ebben az életkorban domináns az utánzásos forma. Ezért szorgalmazzuk az együttes tevékenységeket, a modellnyújtást. Az ismeretek bővítésének keretét, formáját alapvetően az érdeklődésre alapozott, a gyermekek fejlesztésére csak játékban integrált tevékenységek és az egyéneknél differenciált személyiségfejlesztéssel lehetséges. Az integrált tanulásnak a kialakított szokás és-szabályrendszer, valamint, a napirend adja a keretét. Napirendünknek nincsenek merev határai, nagyobb teret kap a játék, ami összekapcsolja a gyermekek különböző tevékenységeit. Játék során is a német ill. horvát és magyar nyelvű kommunikációban törekszünk a természetes nyelvtanulási eljárásokra, ezen belül kiemeljük az utánzásra alapuló nyelvelsajátítást. A különböző tanulási helyzetekben a szándékos figyelem tartalmának, terjedelmének növelésével, mely képességekkel a gyermekek számára könnyebbé válik a figyelem megosztása, átvitele. A felismerés mellett a felidézés képességét erősítjük. A szemléletes képi gondolkodás erősítésével lehetőséget biztosítunk az elemi fogalmi gondolkodás megalapozására. A gyermekek fejlesztésében kiemelten kezeljük a német, a horvát kultúra értékeit. Kiscsoportban döntő tényező a gyermekek nyelvismereti szintje. Fejlettségüknek jellemző mértékétől függően tervezzük a nemzetiségi nyelven folyó kommunikáció lehetőségeit, a játékban rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzeteket.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *A gyerekek örömmel, önfeledten tudnak játszani.*
- ⇒ *Képesek egyéni ötlet vagy élmény alapján építeni, konstruálni.*
- ⇒ *Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyeket élményeik alapján eljátszanak, és a szerepek, eszközök kiválasztását is önállóan tudják végezni.*
- ⇒ *Ismert meséket és verseket szívesen báboznak és dramatizálnak.*
- ⇒ *Esetenként barkácsolást kezdeményeznek, melyet felhasználnak más játékokban is.*
- ⇒ *Egyéni ötletek alapján képesek olyan építményeket létrehozni, amelyek egyre pontosabbak és bonyolultabbak.*
- ⇒ *Igényükké válik a társakkal való együttműködés, szabályjáték során betartják a szabályokat. Másokat is figyelmeztetnek a szabályok betartására.*
- ⇒ *Ismernek olyan játékokat, melyek a kisebbség hagyományaiból, szokásaiból erednek*
- ⇒ *Játékukban elmélyültek, kitartóak.*
- ⇒ *Problémahelyzetekben kreatív megoldásra törekednek.*

5. 2. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés:

Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, a kultúra-átadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermekek szabad játéka által valósul meg. Az értelmi fejlesztés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és kommunikáció alakulásával.

Nevelési programunk lényeges része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése. A kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze. A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban. Célja a kapcsolat felvétele, az információ eljuttatása a másikhoz, a társ reakcióiból a megértés ellenőrzése, a kapcsolat valamely szintű bővítése. A kommunikáció és a metakommunikáció elválaszthatatlan egymástól, a jelzések kiegészítik, helyettesítik, mélyítik, vagy semlegesítik a szóbeli közlést. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával (odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés), kommunikációs helyzetek, megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, fejlessze a szókincsüket, gazdagítsa metakommunikációs ismereteiket (pl. érzelmeket jelző gesztusok, arckifejezések, testtartások).

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítható feladat.

◆ *A gyermekek beszédképességének fejlesztése*

A játékban kialakult társas kapcsolatok fejlesztik a gyermeki beszédet. Ebben a kölcsönös viszonyban a kommunikációs helyzetek felismerését, a szerepnek megfelelő nyelvhasználatot segítjük. Lehetőséget teremtünk az ilyen kapcsolatok kialakítására. Bekapcsolódva a játékba, mintát adunk a nyelvi formák, a német ill. horvát nyelv alkalmazására, segítjük az artikulációs bázis erősítését, a szókincs és a fogalomkörök bővítését, mondatalkotó készség kialakítását. A szerepjáték adja a legtöbb alkalmat a gyakorlásra. A bábjátékkal alkalmat adunk a hallgatag gyermekek megszólaltatására, a nemzetiségi nyelv bátrabb használatára, nyelvi játékok felhasználására. Remek kifejezője az érzelmeknek a hangszín és a hangerő. Közvetlen beszéd és nyelvfejlesztő lehetőséget kínálunk a különböző nyelvi játékokon keresztül, melyek játékos mozgásra, cselekvésre épülnek. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása-beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel- az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. A gyermek beszéd- és kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermekek számára a közösségben.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *Gondolkodásukra, a problémamegoldásra törekvés és a kreativitás jellemző.*
- ⇒ *Helyesen tisztán, érthetően beszélnek.*
- ⇒ *Kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszolnak.*
- ⇒ *Szókincsük koruknak megfelelő.*
- ⇒ *Jól használják a metakommunikációs eszközöket.*
- ⇒ *Bátran szívesen kommunikálnak társaikkal, és a felnőttekkel.*
- ⇒ *A közölt információkat megértik.*

- ⇒ *A kommunikációt kapcsolatfelvételre is használják.*
- ⇒ *Bátran kérdeznek*
- ⇒ *Verbális emlékezetük koruknak megfelelő.*
- ⇒ *Élményeiket és gondolataikat el tudják mondani.*
- ⇒ *Koruknak megfelelően kialakult a pontos érzékelésük, észlelésük.*
- ⇒ *Térbeli viszonyokat képesek felismerni, megnevezni.*
- ⇒ *Figyelmük korukhoz képest tartós.*

5. 3. Vers, mese, dramatikus játék

A tevékenység célja:

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek, régi értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekeknek. A gyermekek érzelmi-értelmi és esztétikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyek megalapozása, csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímek csengésével.

Pozitív érzelmi viszony a kisebbség kultúrája iránt, a gyermekek ismerkedjenek a nemzetiség kultúrájából merített versekkel, mesékkel.

Feladataink:

- ✚ **A nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása**
- ✚ **A korosztálynak megfelelő irodalmi anyagok igényes összeállítása, a kisebbségi kultúra átörökítés szolgálatába állítva a meséket, verseket, mondókákat.**
- ✚ **A magyar kultúra értékeinek átörökítése**
- ✚ **Interkulturális nevelés**
- ✚ **A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal.**
- ✚ **A szülők nevelési szemléletének formálása**

Művészi értékű irodalmi alkotásokkal biztosítjuk az esztétikai élmény mélységét. Mivel tapasztalatunk azt mutatja, hogy a kicsik a legminimálisabb nemzetiségi nyelvtudással jönnek óvodába, így a megtanulandó irodalmi anyag nagy része magyar, 80% kisebb része német ill. horvát 20%

Középső csoportban ez 70 és 30%-ra változik, a nagycsoportban 60 és 40%-re változik.

Olyan meséket választunk, amelyek cselekménye egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődések jellemzik.

Később már többfázisos szerkezetű állatmesék, népmesék, dramatikus népszokások, realiztikus mesék alkotják a gyermekek meséit. Helyet adunk a magyar és modern írók meséinek is. Megismertetünk a gyermekekkel vidám, humoros verseket, valamint a magyar és német, horvát költők népköltészeti ihletésű ritmusélményt nyújtó, verseit. A nagyobbak mesetárába már az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb meséken, novellisztikus-realistikus meséken át beépítjük a klasszikus tündérmeséket, a tréfás-és a műmeséket. A

gyermek versanyagát különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal, többek között a nemzetiségtől átörökített mondókákkal, versekkel bővítjük.

Megismertetünk olyan közmondásokat, amelyeket a környezetben gyakran hallanak. Olyan verseket, meséket választunk ki mindkét nyelven, amelyek közvetítik a környezet megszerettetését, a néphagyomány ápolást, az évszakok szépségét.

Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermekek első igazi versélménye a mondókákhoz, az ölbeli játékokhoz tapadnak. A népi mondókákhoz kapcsolódó mozdulatok, játékok felettébb nagy élvezetet jelentenek a gyermekeknek, mert a felnőtt ölében, testmelegében teljes biztonságérzetben hallhatják. Ez a többször átélt ölbeli játék, fizikai kontaktus sokat jelent a gyermek és a felnőtt érzelmi egymásra találásában. Lehetőséget teremtünk a vidám, rigmusok korai megkedveltetésére. A gyermekekkel együtt sokszor ismételtetjük az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat mindkét nyelven, de ebben a korban nagyobb hangsúlyt a gyermekek minimális nyelvismerete miatt a magyarra fektetjük.

Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyermekeket a mese figyelmes végighallgatására. Arra törekszünk, hogy a mese többszöri meghallgatása után legyenek élvezői a mese dramatikus feldolgozásának. Először mi óvónők, később a gyermekek fokozatos bevonásával próbáljuk megjeleníteni az egyszerű meséket. Rövid improvizált jelenetek bemutatásával megismertetjük őket a bábokkal. Párbeszéd formájában előadott rövid jeleneteket mutatunk be, nemzetiségi nyelven is. A vers, mese, dramatikus játékhöz csak olyan kellékeket használunk, ami elősegíti képzeleti képek előhívását, a mesékhez való erős kötődés kialakulását.

A nagycsoportos korú gyermekekkel, több alkalommal bábozunk, dramatizálunk a kisebbeknek, főleg az óvodai ünnepek, rendezvények alkalmával. A kiscsoportos gyermekekkel 7-8 magyar, 3-4 nemzetiségi mondókát és 8-10 magyar mesét ismertetünk meg. Meghallgatásra is kb. ennyit.

A 4-5 éves gyermekekben kialakul a mese, vers szeretete. Igénylik, izgatottan várják az óvónő meséit. A gyermekek arcán megjelenik a belefeledkező áhítat, figyelő ámulat. Játékukban mind gyakrabban előfordul a mesélés, bábozás és az ismert mondókák, halandzsza kiolvasók ismételtetése nemzetiségi nyelven. Az új verseket a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, nemzetiségi hagyományainkhoz kapcsolódva válasszuk meg. Ebben a korban a gyermekek már segítségünkkel megjelenítik a meséket, és az átélt élményeiket, rögtönöznek bábjátékokat.

A 4-5 éves gyermekekkel 3-4 magyar, 2-3 német ill. horvát mondókát, 4-5 magyar, 3-4 rövid német ill. horvát verset, 10-12 új magyar mesét ismertetünk meg. 5-6-7 éves korú gyermekeknél megragadunk minden adandó alkalmat a kiolvasó, rigmusok ismételtetésére. 2-3 magyar, 2-3 német ill. horvát kiolvasóval gazdagítjuk a mondókákat. Találós kérdésekkel, rímjátékokkal játszunk. Ismételtetjük az előző években tanult verseket. Az új verseket 6-7 magyar, 6-7 német ill. horvát, úgy választjuk meg, hogy kapcsolódjon a gyermekek élményéhez. Ügyelünk a szavak pontos, tiszta ejtésére, az értelemszerű hangsúlyozásra.

A beszédhibás gyermekekkel egy héten egyszer logopédus foglalkozik.

Az 5-6-7 éves korú gyermekeknek gyakran folytatásos mesét olvasunk, s így lehetőséget adunk a mese önálló befejezésére, új mesék kialakítására. A meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján olyan közmondásokat keresünk, amelyekkel meg tudjuk erősíteni a mese, vagy egy-egy szereplő erkölcsi mondanivalóját, a hallott élményekhez társuló vizuális élmény lehetőséget ad az ismétlésre, az élmények felelevenítésére. Megismertetünk az év folyamán kb. 6 új mesét. A mesélés minden nap megjelenik az óvodában. Minden csoport maga alakítja ki a szimbólum rendszerét a mesehallgatáshoz.

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, vers, bábozás és a dramatikus játékok. Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes kiejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A népi mondókák segítségével tisztítható a magán-és mássalhangzók helyes kiejtése, megfelelő artikulációja, a hangkapcsolatok törvényszerűségei. A gyermekek a mesékből sok új fogalmat, német és horvát nyelven sok új szót ismerhetnek meg. A bábjátékban, dramatikus játékban a gyermekek kibontakoztathatják a szabad önkifejezésüket. A dramatikus helyzetek lehetőséget adnak a társalgási kedv fokozására, önálló versmondásra mindkét nyelven.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ A gyermekek örömmel várják a mesélést.
- ⇒ Képesek kitartóan figyelni.
- ⇒ Emlékezetében megtartja az egyszerűbb mesefordulatokat.
- ⇒ A gyermekek szívesen ismételtetik mindkét nyelven a verseket, rigmusokat
- ⇒ Szívesen nézegetnek képeskönyveket.
- ⇒ Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak a többiek és maguk szórakoztatására is
- ⇒ Megjegyeznek 5-6- magyar, 5-6- német ill. horvát mondókát, 6-7 magyar, 6-7 német ill. horvát verset, kb. 6 magyar mesét
- ⇒ Ismernek a kisebbségi irodalmi anyagból verseket, mondókákat.
- ⇒ Tudnak meséket, történeteket kitalálni.
- ⇒ Ismerik a színházi magatartás alapvető szabályait.

5. 4. Ének, énekes játékok, zenehallgatás

A zenei nevelés célja:

A közös éneklés a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket. Ismerjék meg, és érezzék magukénak a kisebbség zenéjét, népi játékeit, gyermekdalait.

Az esztétikai, zenei ízlés és mozgáskultúra formálása.

Feladatok:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
- A szülőföld értékeinek átörökítése és a falunkban összegyűjtött zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport zenei és nyelvi képességszintjének megfelelő válogatása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése zenei képességfejlesztő játékokkal, mondókákkal, gyermekdalokkal nemzetiségi nyelven is

- ◆ *A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.*
- ◆ *A szülőföld értékeinek és falunkban összegyűjtött kisebbségi zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport zenei és nyelvi képességszintjének megfelelő válogatása.*

Az óvodai zenei nevelés során megismertetjük a gyermeket magyar, német ill. horvát mondókákkal, énekes játékokkal, komponált gyermekdalokkal. 3-4 éves korban főleg ölbeli játékokkal ismertetjük meg a gyermekeket, melyeket a felnőttekkel játszanak. A szeretetkapcsolat, a biztonságérzet kialakulásának egy láncszeme az arc, - kéz, ujj és lovagoltató játék. Álló helyzetben játékos mozdulatokkal eljátszható 4-5 hangból álló énekes játékokat játszunk. Ünnepekre tanulunk mindössze 1-2 dalt.

A 4-5 éves gyermekek zenei ismereteit mondókákkal, ölbeli játékokkal és énekes játékokkal bővítjük nemzetiségi nyelven. Megismertetjük őket a csigavonal, a hullámvonal, s a gyermekek zenei ismereteit mondókákkal, ölbeli játékokkal és énekes játékokkal bővítjük szerepcserére épülő játékokkal. Az énekes játékok alkalmasak a gyermekek mozgásának fejlesztésére. Az alkalmi dalokat úgy válasszuk meg, hogy azokhoz utánzó mozdulatokat, játékokat lehessen kitalálni.

Az 5-6-7- éves gyermekek ismereteit kiolvasókkal bővítjük, melyeket különböző játékhelyzetekben is tudnak alkalmazni. A zenehallgatáshoz olyan műveket válogatunk, melyek felkeltik a gyermekek érdeklődését, az értékes és kisebbségi zene iránt. Érzelmi hatású dalokat, népdalokat énekelünk, zenei anyagunkban felhasználjuk a kisebbség kultúrájából merített dalokat, komponált műzenét, altató dalokat és klasszikus műzenét is.

A 3-4 éves gyermekekkel megismertetünk 4-5 magyar, 2-3 német ill. horvát mondókát, ölbeli játékot, 8-10 magyar, 4-5 német ill. horvát énekes játékot. A rövid mondókák, dalok 2/4-es üteműek, amelyekben negyed és páros nyolcad ritmusok vannak. Ebben a korban gyakran játszunk ölbeli játékokat. Játék közben megismertetjük az alapfogalmakat mindkét nyelven, és bemutatjuk a halk, hangos beszéd, mondóka, ének közötti különbséget. Megfigyelgetjük a csendet, a környezet hangjait és a furulya hangjait. Különböző mozdulatokkal érzékeltetjük az egyenletes lüktetést. Érzékeltetjük a gyermekek nevét, jelét és énekelve hívogatjuk őket a közös játékba, tevékenységbe. Felkeltjük a gyermekek érdeklődését a zenehallgatás iránt, a kisebbség dalai iránt, lehetőleg énekes zenei élményt biztosítunk. A mindennapok során különböző tevékenységekhez kapcsolódva nyújtunk zenehallgatási élményt. Arra törekszünk, hogy a gyermekeknek legyen lehetősége néhány percig tartó hangszeres zene meghallgatására.

A 4-5 éves gyermekekkel megismertetünk 2-3 magyar, 2-3 új német ill. horvát mondókát és 8-9 magyar, 5-6 új német ill. horvát gyermekdalt. Ismételtetjük a már korábban tanult dalokat is. A körjátékok közül már nehezebbet is válogatunk, pl. szerepcserés, párválasztó, sorgyarapító játékok. Lehetőséget biztosítunk az önálló éneklésre, és kisebb csoportokban a halk-hangos, a magas-mély hangok közötti különbség gyakorlására. Megismertetünk a gyermekekkel néhány népi ritmus hangszert, aminek használatával ismételtetjük az egyenletes lüktetést, a motívumok hangsúlyát és a mondókák, dalok ritmusát. Lehetőséget biztosítunk, hogy a különböző tevékenységekhez kapcsolódva mindennapos zenei élményhez jussanak.

Az 5-6-7 éves gyermekekkel megismertetünk 3-4 magyar, 3-4 német ill. horvát mondókát, kb. 7-7 magyar és német ill. horvát énekes játékot, 3-4 alkalomhoz illő mūdalt. Ebben a korban már bonyolultabb játékokat választunk, mint pl.: párcsere, kapus, hidas, sorgyarapító – fogyó játék. Megismertetünk olyan egyszerű tánclépéseket, amit a felnőtt minta utánzásával követni tudnak, megismertetjük őket a nemzetiségi táncműveléssel. Egyre több lehetőséget biztosítunk az egyéni éneklésre, ahol gyakorolhatják a tiszta éneklést a gyermekek. A hallásfejlesztést elősegítő fogalom párokat összekapcsoljuk a tempóváltoztatással, vagy a dallambújtatással.

Évente 1-2 alkalommal meghívjuk a horvát ill. német nemzetiségi énekkarok tagjait, nemzetiségi dalok előadására.

◆ ***A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása***

A zenei nevelést kötött és kötetlen formában szervezzük. A zenei képességfejlesztést kötetlen jelleggel, mikro-csoportos formában tartjuk, ahol a gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve tudjuk fejlesztő munkánkat végezni. Az énekes játékokat kötött jelleggel a délelőtti levegőzés előtt tartjuk, így biztosítjuk a játék folyamatosságát. A zenehallgatást a különböző tevékenységekhez kapcsoljuk. A jeles napokhoz kapcsolódó zenei élménynyújtást biztosítjuk, ahol élő előadásban hallgatnak a gyermekek főként nemzetiségi dalokat, hangszeres zeneműveket.

◆ ***A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal.***

A gyermekek lassabban énekelnek, mint ahogyan beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetése segíti a helyes artikulációt, a szavak, szép pontos kiejtését. Külön figyelmet fordítunk a német ill. horvát kiejtésre. A mondókák, az énekek szövegének hanglejtése, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása érezteti a nyelv kifejező erejét, szépségét. Az éneklési készség fejlesztését szolgáló, hangutánzó szavak éneklése segíti a magán – és mássalhangzók pontos képzését, kiejtését. A sokféle énekes játék alkalmas a szókincs bővítésére mindkét nyelven.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *A gyermekek örömmel játszzák a dalos játékokat.*
- ⇒ *A gyermekek gátlások nélkül egyedül is tudnak énekelni.*
- ⇒ *Korukhoz képest tisztán énekelnek.*
- ⇒ *Zenei érzékenységük, fogékonyságuk életkoruknak megfelelő.*
- ⇒ *Tudnak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.*
- ⇒ *Megkülönböztetik a zenei fogalom párokat.*
- ⇒ *Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.*
- ⇒ *Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.*
- ⇒ *Felismernek néhány hangszer hangját.*
- ⇒ *Ismerik a kisebbség kultúrájából merített dalokat, mondókákat, játékokat*

5. 5. Rajz, mintázás, kézimunka

A tevékenység célja:

A gyermekek élmény és fantázia világának képi, szabad önkifejezése. A gyermekek tér, forma, szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladataink:

- -A gyermek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezéséhez a lehetőségek biztosítása.
- -A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése.
- -A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása
- A helyes ceruzafogás elsajátíttatása

Óvodánkban az alkotó-alakító tevékenységek a mindennapi játékba integrálódnak. Hetente egy témával, mikro-csoportos formában szervezünk kötetlen formájú tevékenységet, mellyel több napon keresztül tevékenykedhet, vagy játéktémájától függően megválaszthatja az időpontot. Ebben a szervezeti formában biztosítjuk az egyéni segítségnyújtás lehetőségét, ahol minden gyermek megalkothatja az ajánlott eszközökkel képi-plasztikai elképzeléseit. Megjelenítik saját egyéniségüket, fantázia és élményvilágukat, érzelmeiket, vágyaikat.

A tevékenység gyakorlásához megfelelő méretű, s minőségi eszközöket biztosítunk. A kiválasztásnál szem előtt tartjuk a praktikumot, a célszerűséget, és az esztétikumot. Fontosnak tartjuk, hogy a csoportszobában megfelelő hely legyen az alkotó-alakító tevékenységekhez. Ehhez külön asztalt biztosítunk a gyermekeknek. Nyugodt légkörben tudjanak bekapcsolódni a tevékenységbe, ahol elegendő idejük van az alkotáshoz. Az eszközöknek állandó helye van, ahol a gyermekek hozzáférnek. Megtanítjuk őket a különböző eszközök biztonságos használatára. A mindennapi szabad játékban is biztosítjuk a festéshez, rajzoláshoz, mintázáshoz, szövéshez, hajtogatáshoz, ragasztáshoz a feltételeket.

Községünkben a kisebbségeknek nincsenek a magyar kultúrától eltérő tárgyi emlékei, alkotásai. Ezzel a tevékenységformával elsősorban a passzív másodnyelvi szókinccset gyarapítjuk élmények, tárgyak, eszközök, technikák, színek megnevezésével.

Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermekeknek biztosítjuk, hogy játékosan ismerkedjenek meg az anyagokkal, eszközökkel és a különböző technikákkal. Elindítjuk az esztétikai érzékenységet, és értékelő képesség kialakulását. Együtt gyönyörködünk saját és mások alkotásaiban. A tevékenységet a képalakítás, a plasztikai munkák és az építés köré rendeljük. Ezek nem különülnek el egymástól. Lehetőséget adunk az élményüknek, érdeklődésüknek megfelelő szabad témaválasztásra. A képalakításhoz biztosítjuk a különböző eszközöket, a megfelelő technikai lehetőségeket, festéssel, zsírkrétával, ragasztással, agyagba, homokba, hóba karcolással, nyomattal. Segítjük a gyermekek képalakító képességét a szórt elrendezéstől, a képelemek, a részformák elemeinek egymáshoz rendelésével. Felfedeztetjük a különböző tárgyak formáit, alakzatait, megismertetjük a gyermekeket az anyagok alakíthatóságával.

A 4-5 évesek alkotó-alakító tevékenységét bővítjük a szükséges eszközökkel: ceruzákkal, zsírkrétával, filctollakkal, gallyakkal, különböző vastagságú ecsetekkel, fonallal, textillel és termésekkel. Segítjük őket, hogy az emberábrázolást a környezetről, tárgyról,

cselekményekről szerzett ismereteiket saját elképzelésük alapján jelenítsék meg. A szándékos képalakító tevékenységüket erősítjük az élményeikhez kapcsolódó megfelelő témákkal és technikai lehetőségekkel. Ösztönözzük őket apró, esztétikus ajándékok készítésére.

Az 5-6-7 éves gyermekek a megismert eszközöket, technikákat bátran használják a képalakító tevékenységükben. Több alkalommal készítünk közös kompozíciókat. Témáikban megjelenítik saját élményeiket a meséről, dalokról, ünnepekről és különböző eseményekről. Ötleteinkkel segítjük őket a játékok, bábok és különböző kellékek készítésében. Az ünnepekhez kapcsolódóan ajándékokkal kedveskednek szüleiknek, az óvoda kisebbjeinek. Bevonhatják szüleiket az alkotó-alakító munkához szükséges anyagok gyűjtésébe, az óvoda szépítésébe, otthonos kialakításába.

Az alkotó munkához szükséges eszközöket, anyagokat segítenek előkészíteni. Az év vége lezárásaként a gyermekek képi és plasztikai alkotásaiból kiállítást szervezünk. A gyermekek a kiállított alkotásokat csoportonként megnézik.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *Bátran, szívesen használja a z ábrázolás eszközeit.*
- ⇒ *Képalakításban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.*
- ⇒ *A gyermekek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása.*
- ⇒ *Örülnek alkotásaiknak és a közösen elkészített kompozícióknak.*
- ⇒ *Téralakításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.*
- ⇒ *Rácsodálkoznak a szépre, tudnak gyönyörködni benne.*
- ⇒ *Beszélni tudnak az alkotásokról, megfogalmazzák értékítéletüket.*
- ⇒ *Szem-kéz mozgása összerendezett*
- ⇒ *Helyesen fogja a ceruzát, ecsetet, ollót.*
- ⇒ *Ismerik a különböző technikákat, azokat képesek alkalmazni.*
- ⇒ *Megfelelő a finom-motorikus képessége, nem görcsös, biztos a vonalvezetése.*
- ⇒ *Vizuális észlelése, megfigyelése, emlékezet korának megfelelő.*
- ⇒ *Térlátása korának megfelelő*
- ⇒ *Vonalvezetése balról jobbra halad.*
- ⇒ *Alkotás közben ügyel környezetére és saját maga, munkája tisztaságára.*
- ⇒ *Ismerkednek a népművészet elemeivel, a népi használati eszközökkel, kézműves technikákkal.*

5. 6. Mozgás, mozgásos játékok

A tevékenység célja:

A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában. Továbbá a gyermekek tájékozódásának alkalmazkodó képességének, a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy gyermekeink szabad mozgásvágyát közben megőrizzük. Ismerjék meg a kisebbség mozgásos játékeit.

Feladatok:

- ✚ **Mozgás beépítése természetes módon a gyermekek tevékenységébe**
- ✚ **A gyermekek életkorához és egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos tevékenységre inspiráló eszközök kiválasztása**
- ✚ **Különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségleteinek kielégítése érdekében**
- ✚ **A testnevelés-foglalkozások anyagának összeállítása, figyelembe véve a csoport és az egyéni fejlettség aktuális állapotát.**
- ✚ **Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.**

- ◆ ***Mozgás beépítése természetes módon a gyermekek tevékenységébe***
A gyermekek életkorához és egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos tevékenységre inspiráló eszközök kiválasztása

A mozgás a gyermekek számára életszükséglet, jelentős szerepet tölt be fejlődésükben. Az óvodás gyermekek mozgásos tevékenységét, mozgásos játékát, a mozgástér kialakítását, az eszközök kiválasztását, mindig a gyermekek életkorához, általános fejlettségéhez, a csoport összetételéhez, a fejlődés üteméhez igazodva tervezzük meg. Ügyelünk a mozgás megfelelő nehézségű összeállítására, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő gyakorlatot, de ugyanakkor arra is vigyázunk, hogy képességeiknek teljes bevetését is igényelje, mert így fogják kedvvel végezni, így növeli önbizalmukat.

A 3-4 éveseknél a természetes nagymozgások fejlődését kívánjuk fejleszteni. Ezért leginkább a csúszáshoz, a bújáshoz, mászáshoz szükséges eszközöket biztosítjuk a csoportszobákba. Erre a célra felhasználjuk pl.: a TINI KONDIT, tornaszőnyeget, trambulint, rácsos egyensúlyozót, az egyensúlyozó teknőt, hatágú bújócskacsövet, bordásfalakat, a csoportszoba asztalait, padokat, számolyokat, stb..

Az irányított mozgástevékenység során fokozatosan alakítjuk ki a biztonságos együttmozgáshoz szükséges alapvető szabályokat, az egymáshoz való alkalmazkodást. Fontos, hogy az egyforma lépésekkel való járást, futást és a menetirány betartását begyakorolják. Ezután jelennek meg a síkban elhelyezett akadályok, alakzatok, vonalak, kézi szerek, alacsonyabb-magasabb, keskenyebb-szélesebb tárgyak. Járás, futás közben történő ki- és megkerülést, ki- és belépést, fel- és lelépést próbálgatják a gyermekek. Különösen a törzsizomzatot erősítő, csúszással, kúszással, mászással összefüggő gyakorlatokra nagy hangsúlyt fektetünk. Megismertetjük őket egyszerű ugrásokkal, ugrás gyakorlatokat előkészítő mozgásformákkal, szökdelések, fel és lelépések, támaszugrások a talajon. A talajtorna elemei közül a test hossz tengelye körüli gurulással próbálkozhatnak. A kézi szerek közül a labdával való gyakorlatok mindig játékot jelentenek. Sokoldalúan használjuk, mert jól fejleszti a gyermek reakciókészségét. Tartásjavító gyakorlatokat alkalmazunk a gerinc deformitás, a lúdtalp megelőzése érdekében. Az első év játékanyaga jórészt a futó játékok

egyszerű fogójátékok begyakorlásából áll, míg megszokják a mozgásteret, egymás kikerülését és a társakkal való mozgást. Ebben a korban még fontos a lemásolás lehetősége, a mintakövetés, ezért a gyakorlatokat, játékokat egy időben mondjuk, mutatjuk, együtt mozgunk a gyermekekkel, így egy időben látják, hallják, tapasztalják a végzett mozgást.

A 4—5 éves a mozgásfejlesztésből már nagyobb teret kap a tér mozgásos megismerésére. Ennek érdekében sok olyan gyakorlatot tervezünk, amikor különböző irányokban végzünk mozgásokat, és különböző formákat mozgunk be, szökdelés padok körül, fák között hullámvonalban. Elhelyezkedés különböző szereken, formákban. Mozgásfejlesztésnél ezen kívül előtérbe kerül az egyensúlyérzék fejlesztése, pl. különböző mozgások végzése emelt felületeken, forgások, fordulatok, testhelyzetváltozások, futás közbeni megállások. Nagy hangsúlyt helyezünk még a szem-kéz, szem-láb koordinációját fejlesztő gyakorlatokra, pl. babzsák, labda feldobása, elkapása, egyensúlyozó járás létra fokai között, célba ugrás, dobás, ugróiskola stb. Kiemelt helyet kap az oldalság tanítása. Az egyensúlyérzék szabad játékban pl.: a hintával, Body-Rollal, füles labdával, ugró asztallal stb. fejlesztjük. Az irányított tevékenységek során a járás, futás közben alkalmazott tempóhoz való igazodás az oldalt és hátrafelé járást, párokban járás, különböző nehézségű játékos gyakorlatok nagyobb feladatot jelentenek a gyermekeknek. Az akadályok, eszközök, síkban, térben levő mennyiségének, formájának, kiterjedésének, ritmusának változtatásával bővülnek a végrehajtott mozgásformák. A gyermekek az irányváltoztatásokat már képesek korrigálni, a menetirányban történő járással, futással közben gyakoroltatjuk a testfordulatokat. A csúszást, mászást, kúszást emelt akadályokkal, fordulatokkal nehezítjük. Az ugrásoknál különösen figyelünk arra, hogy ruganyosan végezzék. A le-és felugrásokat, támaszugrásokat a mélyugrással és a távolugrással gazdagítjuk. A dobásoknál kiemelt szerepet kapnak a célra irányított dobások, és távolba dobásokkal próbálkoznak a gyermekek. A talajtorna elemei a guruló átfordulás és a kézenállás gyakorlatával egészül ki. A gyermekek próbálják az együttes, az egyöntetű gyakorlatvégzést.

5-6-7 éves gyermekek mozgása egyre összetettebbé válik. Járásuk, futásuk, kúszásuk, mászásuk ritmusosabb lesz, egyensúlyukat megtalálják. Ebben a finom-motorika, az észlelés, az alaklátás, forma állandóság fejlesztésére helyezük a fő hangsúlyt. Gyakrabban tervezünk kisebb testrészekkel való mozgásokat. A szabad játék mozgáslehetőségeit kihasználva, pl. építés, babaöltöztetés, gyöngyfüzés, varrás, szövés, barkácsolás eszközeit biztosítva az apró technikai fogásokat megmutatva a csoport átrendezhetőségének teret adva segítjük fejlődésüket. Egyre több fogó, futó, ügyességi játékokkal ismertetjük meg a gyermekeket. Az irányított mozgásos tevékenység során a futás feladataiban megjelenik e tempóváltás, gyors - lassú futás, a bele gyorsuló futás. A futó-fogójátékok szabályai bonyolultabbak lesznek, sor és váltóversenyekkel egészülnek ki. Sorozatugrásokkal ismerkednek meg, különböző magasságú, távolságú akadályokon át. Néhány lépés nekifutással gyakorolják a magas és távolugrást. Labdagyakorlatok labdavezetéssel, egykezes alsó és felső célzott irányú dobásokkal bővülnek. A talajtorna elemei támaszgyakorlatokkal bővülnek, pl. pókjárás, rákjárás, talicskázás. Ismételik az óvodában tanult elemeket: guruló átfordulás, a test hossz tengelye körüli gurulás és a lépő láb magasra lendítésével a kézenállást. Egyensúlyoznak padon járással, fej, kar, és lábmozgásokkal összekötve. A tanult gimnasztikai elemeket párosan és társakkal együtt is gyakorolják. Minden alkalmat kihasználunk a szabadban történő mozgásra.

- ◆ *A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgás szükségletének kielégítése érdekében.*

◆ ***A testnevelés-foglalkozások anyagának összeállítása, figyelembe véve a csoport és az egyéni fejlettség aktuális állapotát***

Az óvodai testnevelés szerves része a mindennapi frissítő torna, edzés is. Ezt minden korcsoportban naponta legalább egyszer, 10-15 perces időtartammal szervezzük. A gyakorlatokat utánzásra épülő gimnasztikai elemekből építjük fel. A kisebbek csak próbálkoznak az utánzással, tőlük nem kérjük az egyöntetű ritmikus mozgást. A szabad mozgásra minden nap lehetőséget biztosítunk a csoportszobában és az udvaron egyaránt. A gyermekek mozgásszükségleteinek kielégítését, természetes mozgásvágyának megőrzését a mindennapos edzésekkel alapozzuk meg. A kondicionáló mozgás tartalmát elsősorban a mozgásos játékok adják, köztük a helyi kisebbségtől átörökített játékok. A napi futást, kocogást télen havas játékokkal egészítjük ki. Az udvaron kezdeményezett mozgásos játékokban minden gyermek érdeklődésétől függően kapcsolódhat be, és a futás mennyiségéről szabadon dönthet, az a fontos, hogy igazi felfrissülést, felüdülést nyújtson a gyermekeknek. A napi edzés (a mindennapos torna), nemzetiségi nyelvén folyik, ezzel is gyarapítva a gyermekek passzív szókincsét, a megértés szintjét várjuk el a gyermekektől.

◆ ***Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.***

Mozgásos játékok, gyakorlatok téri helyzetek felidézésével fejlődik a gyermekek vizuális memóriája. A testrészek, térirányok, formák bemozgásával, megismerésével, megnevezésével bővülnek a térről való ismeretek, fejlődik tér észlelésük, gyarapodik szókincsük. A megnevezett, látott és elvégzett cselekvések, mozgások elősegítik a különböző észlelési területek integrációját, a kereszt csatornák és a fogalomalkotás fejlődését is. A saját testének és mozgásos képességeinek a megismerése segíti az „én tudat” fejlődését, a „szociálisan én” erősödését. A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolatok kiszélesednek. A társakhoz való alkalmazkodás közben fejlődik önuralmuk, együttműködő és tolerancia képességük. Lehetőségük nyílik különböző viselkedésminták tanulmányozására. A mozgásos versengések során átélik a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezeknek a kezelését, elviselését. Mozgásos tevékenységeink anyagát ezek tudatában állítjuk össze.

Sikerkritériumok:

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *A gyermekek igénylik a mozgást, a kedvelt mozgásos játékokat kitartóan játsszák*
- ⇒ *Mozgásuk harmonikus, összerendezett*
- ⇒ *Tudnak környezetükben tájékozódni, ismerik az irányokat, vizuális memóriájuk koruknak megfelelően fejlett.*
- ⇒ *Kialakul test-sémájuk, szem-kéz, szem-láb koordinációjuk, oldaliságuk,*
- ⇒ *Biztonságosan mozognak, tudják mozgásukat irányítani.*
- ⇒ *A gyermekek mozgása, finommozgása, egyensúly érzékelése összerendezett, mozgása kialakul.*
- ⇒ *Fizikai erőnlétük, állóképességük életkoruknak megfelel.*
- ⇒ *Betartják a szabályokat, kialakul egészséges versenyszellemük, ismerik a csapatjáték szabályait.*
- ⇒ *Önfegyelmük, figyelmük megerősödik, együttműködők.*

5. 7. A környezet tevékeny megszerettetése:

Célunk:

A közvetlen és a tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt. Törekszünk pozitív érzelmi viszony kialakítására szülőföldjükhöz, a kisebbség szokásaihoz, hagyományaihoz, kultúrájukhoz. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakítása.

Feladataink:

- **A természeti és épített környezet megismertetésével sokszínű tapasztalatokhoz juttatás, készségek, képességek kialakítása**
- **A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése s kötetlen tapasztalat és ismeretszerzés során**
- **A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása**
- **A természetet szertő, védő emberi értékek alakítása, környezettudatos viselkedés**
- **A természeti és épített környezet megismertetésével sokszínű tapasztalatokhoz juttatás, készségek, képességek kialakítása**

Az óvodába lépő gyermekeket esztétikus, meleg, szeretetet sugárzó környezet várja, ezzel is elősegítjük a beilleszkedést, az óvoda megszerettetését. A kisebbeket (3-4-5 évesek) előbb a közvetlen környezetükkel ismertetjük meg, megfigyeljük az óvoda udvarán, környékén élő fákat, virágokat stb. a környező utcákban tett rövid séta után megfigyelhetjük az évszakok szépségeit, színeit, jelenségeit, az időjárás változását, annak hatását öltözködésükre. Igyekszünk gazdagítani az élősarkunkat az élményszerzés során gyűjtött termésekkel, bogyókkal, levelekkel, kavicsokkal, stb. ezeket később hasznosítjuk a játékok, és a barkácsolás során. Tapasztalatainkról az évszakok változásairól képeket, fényképeket gyűjtünk közösen. A szülőkkel való jó kapcsolatunknak köszönhető, hogy gyakran hívnak bennünket kis állatok megszületésekor. Az óvodába szívesen hoznak családi albumokat, fényképeket, melyek alkalmat adnak a meghitt és közös beszélgetésekre, élményeik felidézésére. A gyermekekkel közösen ellátogatunk a Károlyháza lévő vasútállomásra, üzletekbe, Duna partra, bánya-tóhoz, a Művelődési házba szervezett előadásokra. Óvodánkban már régóta hagyomány, hogy gyermeknaphoz közeli időpontban az egész óvoda a győri állatkertbe látogat el. Az élményszerző séták során gyakoroljuk a helyes közlekedést, elsajátítják az alapvető szabályokat. Megismerik a személy és teherszállító járműveket. Az állatok világnapján ellátogatunk egy olyan csoport társunk szüleinek, vagy nagyszüleinek udvarába, ahol többféle állat található, de az óvoda udvarán, a Duna ill. bánya-parton, közeli erdőben is nyitott szemmel járunk, felfedeztetjük a gyermekekkel az apró bogarakat, csigákat, békákat, madarakat és megismertetjük ezekkel őket.

Téli időszakban ügyelünk arra, hogy a madáretető soha ne legyen üres, az általunk összegyűjtött száraz kenyérrel, pedig a hattyúkat etetjük a Dunán. Beszélünk a környezetünkben található, látható különböző formákról, nagyságbeli, mennyiségbeli jellemzőkről.

Az 5-6-7 évesek szűkebb környezetén kívül ismerkednek az óvoda tágabb környezetével is. A Duna partra, közeli, távoli erdőkben, a bánya-tó környékére tett séták során megfigyelhetik az évszakok szépségét, a színek árnyalatát, az erdő szépségét, a környezet esetleges szennyeződését (víz, föld, levegő). Megtapasztalhatjuk az időjárás változásainak hatását az öltözködésünkre, madarak, fák életére. Észreveszik, hogy fészkeikről elköltöztek a fecskék, gólyák, mert hidegebbre fordul az idő. Folyamatosan gyűjtjük a természet kincseit, az élősarokba (levelek, termése, gyümölcsök) amit felhasználunk. Ágakat hajtatunk Borbála napkor, növényeket csíráztatunk különféle módon (földben, vízben, itatóspapíron), megfigyelve, hogy melyek a legkedvezőbb feltételek a magvak fejlődéséhez. Egyszerű kísérleteket végzünk növényekkel, mi történik, ha letakarjuk, ha nem locsoljuk stb., állatokkal: mikroszkóppal megnézhetik a rovarok lábát, gilisztákat stb., vízzel: melyik tárgy süllyed el, melyik nem, milyen lesz az itatóspapír a szűrőn, ha a Duna vizét szűrjük át.

Közösen emlékezünk meg az állatok (október 4.), a víz (március 22.), és a Föld világnapjáról (április 22.) ezekre egész héten keresztül készülünk, ezekhez rendeljük a többi tevékenységformát is. Séták, kirándulások során közvetlen tapasztalatokat, ismereteket szerezhetnek a gyermekek. Közlekedéssel kapcsolatos ismereteiket bővítjük, hogy sok információjuk legyen a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről. Ismereteiket rendszerezzük. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy segíthessenek a virágok, gumók ültetésénél, ősszel a falevelek összegyűjtésénél. A csoportos tapasztalat lehetővé teszi, hogy beszéljünk a környezetünkben látható, felfedezhető formák nagyságbeli, mennyiségbeli jellemzőjükről.

◆ ***A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során.***

A gyermekek tapasztalatai, élményei szolgálják a szókincs, szókészlet bővítését mindkét nyelven. A csoportos séták lehetőséget adnak a gyermek-óvónő személyes beszélgetésére. Minden gyermekre oda tudunk figyelni, kérdéseire, megnyilvánulásaira azonnal tudunk reagálni. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a csoportok osszák meg egymással tapasztalataikat, mesélik el, ők mit láttak, mindezt értelmesen összefüggően tudják elmondani. Gondolataikat, észrevételeiket összefüggően fejezzék ki. A séták során gyakoroljuk a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást mindkét nyelven. A gyermekek tudjanak a nemzetiség nyelvén pár szót, jellemzőt az évszakokról, tudjanak virágneveket, közlekedési eszközt, színt, stb.

◆ ***A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.***

A gyermekek fejlesztése minden esetben közvetlen tapasztalat és élményszerző séták során történik. Alkalmyszerűen megfigyelést tervezünk, a látottakat megbeszéljük, ismereteinket rendszerezzük, megnézzük ki mit gyűjtött, elmondják egymásnak tapasztalataikat, véleményüket. Évente egyszer ellátogatunk a győri állatkertbe, ilyenkor a tízórait a közelben lévő parkban fogyasztjuk el, ebéd előtt érkezünk vissza az óvodába.

◆ ***A természetet szertő, védő emberi értékek alakítása, környezettudatos viselkedés megalapozása***

Az óvónők megismertetik a gyermekekkel a környezetvédelem alapjait: föld, a levegő, a víz, a növény-és állatvilág, valamint a tájvédelem meghatározó szerepét. A környezet és a természet rombolásának, pusztulásának példáját is megmutatják. Környezetbarát szokások megalapozása, például takarékoskodás a vízzel, árammal, papírral, ill. a hulladékkezelés.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását.
- ⇒ Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- ⇒ Tudják óvodájuknak nevét.
- ⇒ Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak benne, a kisebbség nyelvén is tudnak pár jellemzőt mondani róluk.
- ⇒ A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- ⇒ Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- ⇒ Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.
- ⇒ Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket, a leggyakoribbakat meg tudják nevezni németül és horvátul is.
- ⇒ Logikus gondolkodásuk, logikai következtetéseik életkoruknak megfelelő.
- ⇒ Problémamegoldó készségük jó.
- ⇒ A tárgyakat meg tudják számolni legalább tízig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- ⇒ Felismerik a sorba rendezés logikáját, azt képesek jól folytatni, legalább 3 elemszámmal.
- ⇒ Képesek részekből egészet kirakni.
- ⇒ Számfogalmuk 10-es számkörben mozog.
- ⇒ Megkülönböztetik a jobbra, ballra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (alá, fölé, mögé stb.).
- ⇒ Kialakul a beszédhelyzetekhez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd. Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

5. 8. Munka jellegű tevékenységek.

Célunk: A játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű tevékenység a szociális és kognitív készségek, képességek, attitűdök és kompetenciák fejlesztésének egyik lényeges színtere.

Feladatunk: a különböző típusú munka jellegű tevékenységek megszerettetése, megtervezése, s azok feltételeinek biztosítása.

◆ *A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételeinek biztosítása.*

A gyermekek munka jellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért, és a közösségért végzik. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek saját személyi ill. a csoport érdekében maguk végezzenek olyan munkát, amelyre képesek. Kezdetben segítséggel végzik ezeket a tevékenységeket. Ügyelünk arra, hogy tevékenységünk minta értékű legyen a gyermekek számára. Értékelésünk mindig buzdító, megerősítő legyen, hogy a gyermekekben pozitív viszonyt alakítsunk ki a munkához. Minden korcsoportnál fontosnak tartjuk az önkiszolgálást, testápolást, öltözködést, étkezést, környezetgondozást.

A 3-4 éves gyermekek figyelemmel kísérik a virágoskertünk és a csoportszobánk növényeinek gondozását. Megfigyelik tavasszal a virághagymák és magvak ültetését, segítenek ősszel a falevelek gyűjtésénél. A gyermekek erejükhez mérten részt vesznek a csoport rendbe tételében, átrendezésében (pl. szőnyeg felhajtása, székek rendezése). Részt vesznek a játékok összeszedésében, elrakásában. Apróbb feladatokat szívesen vállalnak és elvégzik azt (pl. kenyér kínálása, szalvéta elhelyezése, seprű behozatala).

A 4-5 éves gyermekeknél már év elején felelősöket választunk, figyelembe véve az önkéntességet, az ismétlődő feladatok elvégzésére, pl. evőeszközök kiosztása ebédnél, kenyér kínálása, szalvéta elhelyezése, elhasznált szalvéta összegyűjtése, a doboz kiürítése, öltöző, mosdó rendjének ellenőrzése. A gyermekek együtt végzik az alkalomszerű, ismétlődő munkákat, mint a játékok elrakása, csoportszoba átrendezése, tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, összeszedése. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy mi magunk is példát mutassunk a gyermekeknek, örömmel készítsenek a kicsiknek meglepetéseket. A gyermekek tevékenyen részt vesznek az udvar gondozásában, az avar gyűjtésében, fű gereblyezésében. Irányításunkkal madáreleséget gyűjtenek, és részt vesznek a madáretetésben, Dunán a hattyúk etetésében. Apróbb megbízatásokat szívesen vállalnak, kért eszközöket behozzák, kiviszik, üzenetet adnak át.

Az 5-6-7 éves gyermekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a naposi munka, amelyet önállóan végeznek. Ízlésesen, esztétikusan terítnek meg, étkezés után segítenek a poharak összeszedésében, asztal letörlésében, terítő összehajtásában.

A gyakori dicséret elismerés hatására, szívesen vállalnak alkalomszerű munkákat. Segítenek a csoportszoba díszítésében, játékok tisztításában, javításában. Segítenek a kicsiknek az öltözködésben, cipőhúzásban, ruhájuk rendbetételében. Ültetnek virágokat, magokat, azokat gondozzák, gyűjtenek terméseket, bogyókat, stb. a virágoskertben nekik megfelelő méretű szerszámokkal dolgoznak. Ősszel segítenek a levél összesöprésében, télen a járdák söprésében, tavasszal, nyáron a fű összegereblyezésében. Télen gondoskodnak a madarakról, hattyúkról. Ünnepekre apró ajándékokat, meglepetéseket készítenek e kisebbeknek és a felnőtteknek.

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ *Az önkiszolgáló tevékenységekre fordított idő fejlettségük növekedésével arányosan csökken.*
- ⇒ *A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzik.*
- ⇒ *Étkezésnél, öltözködésnél önállóak.*

- ⇒ *Alkalomszerű munkák során, pontosan megértik, mit várunk el tőlük, s az önállóan teljesítik.*
- ⇒ *Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére*
- ⇒ *A közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelésük, önbizalmuk.*
- ⇒ *A gyermekek szeretnek közösen dolgozni*
- ⇒ *Örülnek, ha kötelességüket teljesítik*
- ⇒ *Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát*
- ⇒ *A környezet rendjének megőrzésére ügyelnek, segítenek annak tisztán tartásában.*
- ⇒ *Szívesen közreműködnek a növények gondozásában*
- ⇒ *Örömmel segítenek a társaiknak*
- ⇒ *Szeretnek meglepetést készíteni a kisebbeknek, szüleiknek, az óvoda dolgozóinak.*
- ⇒ *Munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi.*

6. PROGRAMUNK KAPCSOLATRENDSZERE

6. 1. Óvoda-család

Óvodánkban arra törekszünk, hogy a szülők megalégedésére, a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket nevelőpartnernek tekintjük, ismertetjük velük nevelői felfogásunkat, programunk célját, feladatát. Minden lehetőséget megragadunk annak érdekében, hogy a családi nevelési eljárásokat, szokásokat megismerjük. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen az összhangban történő nevelés, a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében. Sajnos egyre gyakoribb a családban végbement funkcionális változások következtében, hogy az óvodára hárul a fejlődésben történő lemaradások korrigálása, a családi nevelésben felmerülő hiányok pótlása.

A gyermekek egyéni fejlődéséről folyamatosan konzultálunk a szülőkkel. Fontosnak tartjuk a hiteles tájékoztatást, a probléma érzékenységet, a tapintatot és az előre mutató segítséget. Óvodánk nyitott: a szülők igényeinek megfelelően lehetőséget adunk arra, hogy előzetes megbeszélés alapján bármikor betekintést nyerjenek gyermekeik óvodai életébe.

A családdal történő nyílt, őszinte együttműködés csak a kölcsönös bizalom talaján valósítható meg. A szülőknek tapasztalniuk kell, hogy tiszteletben tartjuk nevelési elveiket, hogy szeretjük gyermekeiket. Arra törekszünk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatók legyünk.

Tanév végén minden gyermek elégedettségi kérdőívet kap, amelyet a szülő név nélkül kitölthet, és a folyosón elhelyezett gyűjtődobozba tehet. Ezáltal képet kapunk a szülők elvárásairól, véleményüket megismerhetjük munkánkról.

Kapcsolattartás formái:

- ❖ Beíratás előtt a kiscsoportos óvónő „Baba-Mama” délutánt szervez a beíratásra kerülő gyermekeknek és szüleiknek.
- ❖ Beíratás
- ❖ Családlátogatás: még az óvodába kerülés előtt ismerkedés a családdal.

- ❖ Anyás beszoktatás: kiváló alkalom arra, hogy a szülő megismerje az óvodai életet, szokásokat.
- ❖ Összevont és csoportos szülői értekezletek.
- ❖ Napi kapcsolattartás, egyéni beszélgetések
- ❖ Nyitott óvoda: a szülők részvétele az óvoda életében, előzetes megbeszélés alapján a szülő bármikor bemehet a csoportba és megfigyelheti gyermeke óvodai életét.
- ❖ Közös ünnepek: pl.: anyák napja, évzáró, gyermeknap stb..
- ❖ Közös kirándulások, piknikezés
- ❖ Kulturális rendezvények
- ❖ Elégedettségi kérdőív
- ❖ Tanévnyitó szülői értekezleten az összesített kérdőívek eredményének ismertetése.

6. 2. Óvoda–iskola

Az óvoda, iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermeket egyéni képességeinek megfelelően úgy neveljük és fejlesszük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek, és legyenek képesek az iskolai tanulmányok megkezdésére. Fontosnak tartjuk, hogy az átmenetet minél zökkenő mentesebbé tegyünk. Ennek érdekében folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő–és megtartó kapcsolatra törekszünk az iskolával. Kapcsolatunk egyik fő tartalmi kérdése a kisebbségi nyelvelsajátítás egymásra épülése. A jó kapcsolat alapja a tisztelet és megbecsülés egymás munkája iránt.

Az együttműködés formái:

- ❖ Az iskolai nevelőkkel az emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt.
- ❖ Kölcsönös látogatások, tapasztalatgyűjtés: a leendő első osztályosokkal ellátogatunk tavasszal az iskolába, részt veszünk tanórákon, ismerkedünk a környezettel. Ősszel, pedig meglátogatja őket az iskolában a volt nagycsoportos óvónéni.
- ❖ Szülői értekezleteken való részvétel: a leendő első osztályos nevelők tájékoztatják a leendő első osztályosok szüleit a pedagógiai elképzeléseikről, az iskolába lépés teendőiről.

6. 3. Óvodánk egyéb kapcsolatai

Fenntartóval:

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben, pedig támogató, segítő jellegű. Problémáink megoldását, az együttműködés jellemzi.

Formái:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések
- Havonkénti vezetői értekezletek
- Óvodavezető beszámolója
- Az óvodavezető részese a képviselőtestületi üléseknek, így közvetlen az óvoda képviselete és az információáramlás.

Közművelődési intézménnyel:

Folyamatos és hagyományteremtő kapcsolatra törekszünk.

Formái:

- Gyermekműsorok
- Közös programok szervezése, bábszínház
- Könyvtárlátogatás

Egészségügyi szervekkel, védőnő, háziorvos, fogorvos

Formái:

- Alkalmanként eszmegbeszélések
- Tájékoztató előadások szervezése a szülőknek
- Évente orvosi vizsgálat minden csoportban
- A védőnő látogatása havonta a csoportokban
- Tanköteles gyermekek részére iskola alkalmassági vizsgálat
- Évente fogászati szűrés

Szakmai szervezetekkel:

- Megyei Pedagógiai Intézet
- Nevelési Tanácsadó
- Szakértői Bizottságok
- Német ill. Horvát Kisebbségi Regionális Központok

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a felkínált szakmai képzéseket, programokat és érdeklődésünknek ill. a programunk által megkívánt fejlesztési lehetőségeknek megfelelően részt veszünk azokon. Szakmai tevékenységünk fejlesztése, megújulása érdekében igénybe vesszük segítségüket.

Német és Horvát Kisebbségi Önkormányzattal:

Folyamatos kapcsolattartásra törekszünk a Német és Horvát Kisebbségi Önkormányzattal, azok képviselőivel.

Formái:

- Rendszeres konzultációk
- Közös programok szervezése
- Segítségnyújtás kisebbségi dalok és versek felkutatásában.

7. SAJÁTOS FELADATAINK

7. 1. Gyermekvédelem

A gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani a fizikai és szellemi erőszakkal szemben. A gyermek nem vethető alá testi fenyegetésnek, embertelen, megalázó büntetésnek, vagy bánásmódnak.

Az óvodai nevelés során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból.

Az óvoda célja, hogy a prevenció mellett a hatáskörébe tartozó gyermekek problémáit felismerje, kezelje, a gondokat orvosolja a szakemberekkel együtt.

A gyermekvédelmi felelős munkája az óvodában:

- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvónők között.
- Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket. Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel, ill. a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét. Ezt a feladatot a csoport óvónőivel együtt végzi.
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, ill. a megszűnés okait.
- Elősegíti a csoportvezető óvónők felderítő tevékenységét. Szükséges esetekben családlátogatást végez a csoportvezető óvónővel együtt.
- Javaslatokat tesz különböző segélyezési formákra, segíti a segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében, ahol szükséges.
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében és minőség biztosításban, mint a vezető óvónő szakembere.

Óvodavezető gyermekvédelmi feladatai:

- Gyermekbalesetek megelőzése
- Egészségügyi vizsgálatok
- Egészséges életmód biztosítása
- Gondoskodik arról, hogy az ötödik életévét betöltött gyermek óvodába kerüljön
- A gyermekekkel kapcsolatos adatok védelme
- Jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál
- Hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- A gyermekvédelmi tevékenységhez a feltételek biztosítása: gyermekvédelmi felelős megbízása, feladatok, kompetenciák kijelölése nevelőtestületi szinten.
- Bizalom elvű kapcsolat kiépítése a családokkal.
- A törvény és rendeletek naprakész ismerete, a munka hozzáigazítása
- Étkezési kedvezmények meghatározása a törvényi jogszabálynak és az önkormányzati rendeletnek megfelelően. ezek dokumentálása.
- Óvodáztatási támogatással kapcsolatos feladatok ellátása

7. 2. Irányelvek a Sajátos Nevelési Igényű Gyermekek Integrált Óvodai Neveléséhez.

Az iskoláskor kezdetéig a gyermekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét.

Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban, az agyi érési folyamatok lezárulásáig -megterhelés nélkül- rendkívül fejleszthetőek.

Tudatos óvodai, pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben *az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.*

Sajátos nevelési igényű gyermekeink integrált nevelése teljes integrációban történik. Minden tevékenységben részt vesznek, együtt haladnak a többiekkel, fejlesztésük szakemberek bevonásával történik, a fejlesztési tervet is ők készítik el, meghatározott rendszerességgel foglalkoznak a rászoruló gyermekekkel.

A fejlesztő foglalkozások, támogató tevékenységek célja: a hátrányok csökkentése, a kognitív és szociális képességek, készségek fejlesztése.

Befogadó szülői környezetet próbálunk kialakítani, igyekszünk csökkenteni, vagy esetleg megszüntetni az esetleges aggodalmat. Meggyőzni a szülőket –érvekkel alátámasztva- az integráció helyességéről.

Közvetlen napi kapcsolat, együttműködés a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleivel igyekszünk segíteni egymást, erősíteni ezt a kapcsolatot.

Nevelőtestületünk nyitott az együttnevelésre, szoros kapcsolatot tartva a fejlesztő pedagógusokkal, célunk szakmailag is alkalmassá tenni magunkat (továbbképzés, fejlesztőpedagógusi végzettség megszerzése) az együttnevelésre.

Szakmai konzultációk a Szakértői Bizottságokkal, Nevelési Tanácsadóval, fejlesztő és gyógypedagógusokkal, logopédussal- tanácsadói tevékenységüket igénybe véve.

7. 3. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése prevenció és korrekciós fejlesztéssel

Programunk sajátos célja az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztése, potenciális tanulási zavarok korai kiszűrése és megelőzése.

E pszichikus funkciók az észleléses és finommotoros struktúrákat érintik, melyek intenzív fejlődése az óvodás korra jellemző, így kibontakoztatásukhoz is ez a szakasz a szenzitív periódus, itt nyílik mód optimális támogatásukra. Programunk a fő nevelési területeken végzett feladatokba integrálva, indirekt nevelési módszerekkel realizálja a pszichikus funkciók fejlesztését, a gyermekei spontán aktivitásra építve.

A korrekciós fejlesztés célja támaszt nyújtani a részképesség-gyengeséggel küzdő gyermekek részére, egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztőfoglalkozások keretében, az iskolai tanulási zavarok megelőzése érdekében.

Ha az óvodapedagógus azt tapasztalja, hogy egy gyermek bizonyos funkciókban (funkcióiban) lemarad, vagy stagnál (ez nyomon követhető a fejlettségmérő lapján), abban az

esetben vissza kell térnie a gyermeknek arra a szintre, amelyben még biztonságosan mozog (vagyis a mozgáshoz, a cselekvéshez), és fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat kell őt eljuttatni a következő szintre. Időt és lehetőséget kell biztosítani az egyik területen hiányosan elsajátított, vagy gyakorlásra szoruló ismeretek más területen való elmélyítésre, korrigálásra. A korrigáló lemaradások nagyrészt megelőzhetők azzal, hogy azok természetes módon fejlesszék a gyermekek képességeit (például mozgásos játékeszközök, logikai játékok).

Sikerkritériumok

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- ⇒ A gyermek örömmel és aktívan vesz részt a játékos foglalkozásokon.
- ⇒ Önmagához mértén kimutathatóan fejlődik
- ⇒ Tanköteles korára kialakulnak a tanuláshoz szükséges rész képességei.

8. A PROGRAMUNK ERŐFORRÁSAI

8. 1. Az óvoda személyi feltételei

Óvodapedagógusok száma: 8 fő

Ebből:

Német nemzetiségi óvodapedagógusok száma: 4 fő

Horvát nemzetiségi óvodapedagógusok száma: 2 fő

Pedagógiai munkát segítő dajkák száma: 4 fő

Egyéb munkakörben foglalkoztatott (konyhai dolgozó) 2 fő

A logopédiai, gyógypedagógiai és a gyógy testnevelés foglalkozásokat a Kistérség által biztosított szakemberek végzik, hetente meghatározott óraszámban.

Egy óvodapedagógus jelenleg végzi a fejlesztő, differenciáló szakirányú képzést.

Mindennapi munkánkba beépítjük a fejlesztőpedagógia elemei, erre azért van szükség, mert a családok életkörülményei megváltoztak, ezek a változások a gyermekek fejlődését is befolyásolják, a család szerkezetének változásai, élményforrások csökkenése, megélhetési problémák, munkanélküliség. Ezek tudatában foglalkoztunk meg a nevelési céljainkat is.

8. 2. Az óvodáink tárgyi feltételei

A program megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések rendelkezésünkre állnak, mely megfelel a kötelező minimális eszköz- és felszerelésjegyzékbe foglaltaknak. Ezek folyamatos pótlása (elhasználódás miatt) és korszerűsítése azonban szükséges.

Az óvodák épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon igyekeztünk kialakítani, hogy az a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését szolgálja, tegye lehetővé mozgás-és játékgényük kielégítését. Az óvodák tárgyi környezete egyidejűleg- a mindenkori előírásokkal összhangban- biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodában dolgozóknak.

Játszóudvarainkban megtalálhatók: kerti asztalok, kerti padok, baba-ház, homokozó, homokozó takaró, napernyők, számos mozgásfejlesztő eszköz.

Székhelyintézmény tárgyi feltételei:

A székhelyóvoda épületében 3 csoportszoba van, mindegyik tágas, világos.

A 2007. szeptemberi csoportösszevonás miatt egy csoportszobánk felszabadult, itt délelőttönként tartjuk a mozgásos énekes foglalkozásokat, ez a helyiség az elkülönítő, egyéni fejlesztő és a nevelői szoba is, mivel kimondottan erre a célra szolgáló helyiségeink nincsenek.

Az épületben található még: egy közlekedő – öltöző, egy öltöző, 3 mosdó, WC, egy felnőtt kézmosó és WC, egy iroda, egy tálaló konyha, egy mosókonyha, egy kazánház.

Az öltöző szűkösségét megoldottuk, a közlekedő sarkában a kiscsoportosok részére kialakítottunk egy öltözőrészt.

Szükségünk lenne egy szertárra, ahol a tornaszereket, és munkánkhoz szükséges eszközöket tárolni tudnánk, tornaszobánk nincs, ezért a nagycsoportosok igénybe veszik az iskola tornatermét.

Berendezési tárgyainkat folyamatosan felújítjuk, cseréljük.

Pályázati lehetőségeket kihasználva bővítjük berendezési tárgyainkat, eszközeinket, mozgás, és értelemfejlesztő játékaink számát. Az udvaron új homokozót alakítottunk ki, egy filagória elkészítése valósult meg, ahol a gyermekek akár eső estén is szabad levegőn tartózkodhatnak. Új mászókat, kerti padokat és asztalokat vásároltunk pályázati támogatással.

Tagintézmény tárgyi feltételei:

A tagóvodában épületében szintén 3 csoportszoba van, mindegyik tágas, világos, a felszabadult termet ugyanarra a célra használjuk, mint a székhelyintézményben, mivel a tagóvodában sincs külön ezekre a célokra kialakított helyiség.

Az óvoda épületéből, tervezési hiányosságokból adódóan, nincs minden csoportnak külön mosdója. A berendezési tárgyakat itt is folyamatosan cseréljük, felújítjuk.

Az udvar tágas teret ad a játék, az egészséges életmód, a környezeti nevelés tevékenységeihez. A futó és tornapálya jó lehetőség a mozgásos foglalkozások megtartásához, a szabad mozgáshoz.

Ezen kívül mindkét óvoda heti egy alkalommal használja az iskola tornatermét is.

A szülők fogadására nincs külön helyiségünk. Azt, hogy éppen melyik helyiségben (például vezetői iroda, csoportszoba) fogadjuk a szülőket, a szülővel való találkozás célja határozza meg.

8. 3. Helyiségeink bútorzata és egyéb berendezési tárgyaink:

Rendelkezünk elegendő óvodai fektetővel, fektető-tárolóval, gyermekszékkel, gyermekasztallal. Ablakaink fényvédő függönyökkel ellátottak. Csoportszobáink lefedése egy nagyméretű és két kisméretű szőnyeg megoldott. Csoportszobáink játéktároló szekrényekkel, polcokkal, óvodapedagógusi asztallal, felnőtt székekkel, eszköz előkészítő asztallal, edénytároló szekrényel, hőmérővel és szeméttárolóval felszerelt. A csoportszobáink bordásfallyal, nagyméretű tükörrel, tornaszőnyeggel, egyéni fejlesztést szolgáló speciális eszközökkel felszerelték. A logopédiai foglalkozásokhoz biztosítva van a hely, s bizonyos eszközök: a tükör, asztal, székek, szőnyeg.

A gyermeköltözők új öltözőszekrényekkel felszerelték, a gyermekmosdók törölköző és fogmosó pohártartóval, falitükrökkel, fésűtartóval, körömkefékkel, szappantartókkal ellátottak. A gyermekvécék válaszfallyal és függönnyel elválasztottak.

Az óvodavezető iroda íróasztallal, székekkel, iratszekrényel, könyvszekrényel, számítógépasztallal, számítógéppel, nyomtatóval, telefonnal felszerelt.

A felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközeink biztosítottak. A mosókonyha automata mosógéppel, szennyes-ruha- és mosott-ruha tárolóval, szárítóállvánnyal, vasalóval, vasalóállvánnyal felszerelt. Megfelelő takarítóeszközökkel, porszívóval, kerti szerszámokkal, kerti locsolóval, hűtőgéppel, mikrohullámú sütővel rendelkezünk.

Egészség- és munkavédelmi eszközeink biztosítottak: mentőláda, gyógyszerszekrény, munkaruha, védőruha, étel-és mintavételi készlet, tűzoltó készülékek.

A nevelőmunkát segítő játékaink és egyéb eszközeink:

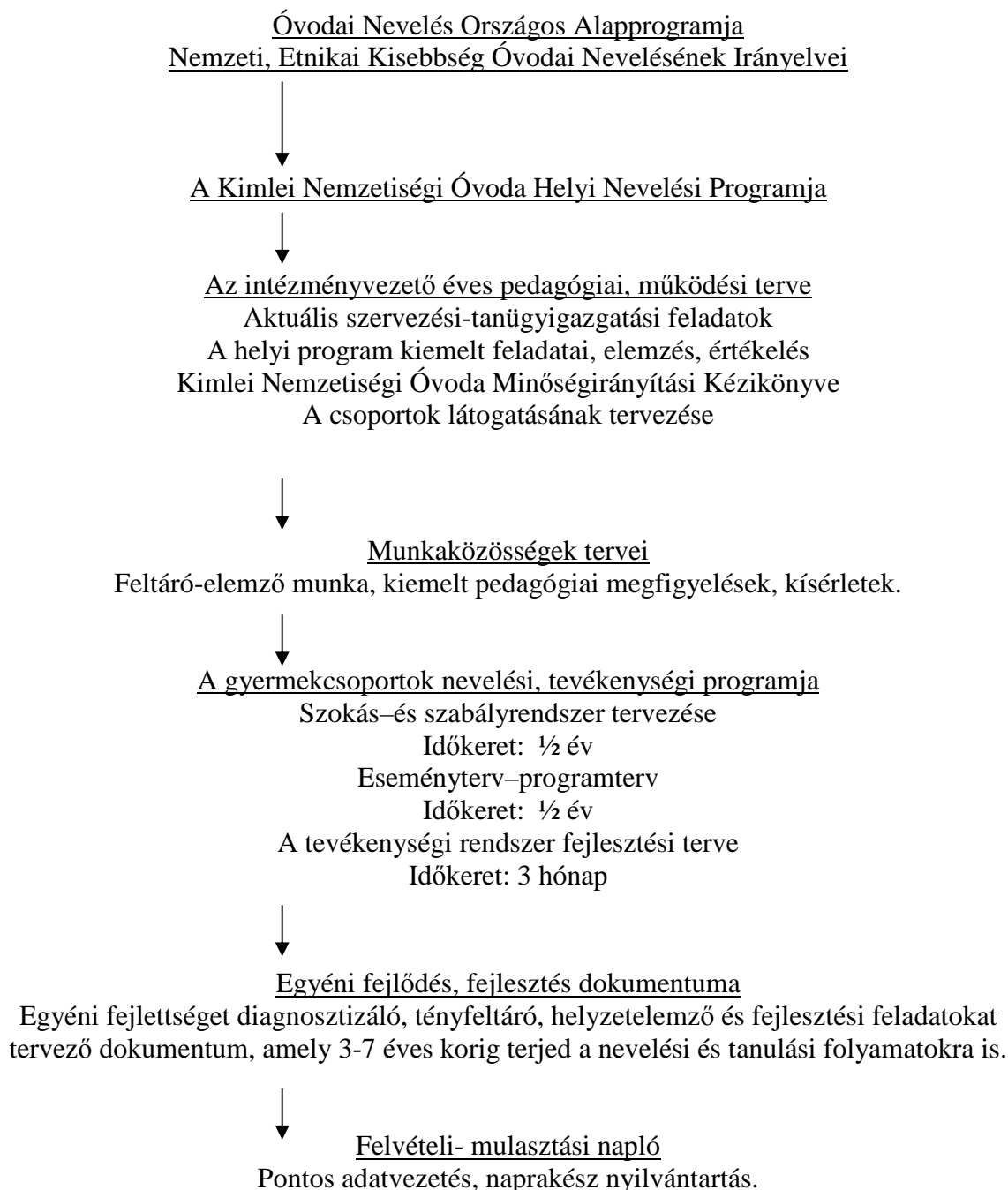
Nevelőmunkát segítő játékokkal óvodáink nagyon jól felszerelték.

Minden csoportszobában megtalálhatók: a különféle játékformák eszközei, mozgásfejlesztő eszközök, ének, zene, énekes játék eszközei, Anyanyelvi és kommunikáció, értelmi képességek fejlesztéséhez szükséges játékok, ábrázoló tevékenységet fejlesztő anyagok, eszközök, természeti, emberi, tárgyi környezet megismerését segítő eszközök, anyagok, munka jellegű tevékenységek eszközei.

Nevelőmunkát segítő egyéb eszközeink: videó, televízió, DVD-lejátszó, magnetofon, CD-s magnó, diavetítő, vetítövásznon, hangszerek.

9. PROGRAMUNK ELLENŐRZÉSE, ELEMZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

9. 1. programunk működését tervező és elemző dokumentumok

9. 2. A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés és értékelés célja a pedagógiai gyakorlat segítése és fejlesztése.

Területei:

- Dokumentumok ellenőrzése, elemzése
- A nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése
- Pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, elemzése, értékelése
- Helyi Nevelési Program megvalósulásának nyomon követése.

Az óvoda pedagógiai munkájáért az óvodavezető és a tagóvoda-vezető a felelős, tehát az ellenőrzés és az értékelés is elsősorban az ő feladatuk.

Fontos az objektív értékelés, amely alaposítást, körültekintést igényel.

A gyakorlati munka elemzése során elsődleges szempont az önálló munka tiszteletben tartása, a módszertani szabadság biztosítása, a pozitív megerősítés, az elfogadott elvek számonkérése.

A gyakorlati munka ellenőrzése két szinten történik:

- A gyermek fejlettségének értékelése
- és az óvónői gyakorlat szintjén.

A gyermekcsoport fejlettségének értékelése egyéni megfigyelések eredményeinek és az egyéni munkák áttekintése után történik. Mivel a gyermekek megfigyelési adatait folyamatosan gyűjtjük az óvodásévek alatt, ezért az összehasonlítás azonnali eredményt mutat. A fejlettségi mutatók ismeretében a gyakorlati munka megfigyelése egészíti ki az óvónői pedagógiai gyakorlatellenőrzését és értékelését. Az óvónő pedagógiai munkájának ellenőrzésére azért van szükség, hogy munkája értékelésével tisztába legyen, megőrizze a megújulás képességét, az innovációja szakmai kontroll segítségével fejlődjön. Az ellenőrzés a tanév folyamán előre ütemezetten történik -az óvoda éves pedagógiai munkaterve tartalmazza. Az év végén összegző értékelés készül. Az egész óvodát érintő folyamatokban kiemelt jelentőségű a kimenet, az iskolába lépés szorosabb ellenőrzése, értékelése.

9. 3. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése értékelése

A pedagógiai munka tervezése, elemzése a gyermekek egyéni megfigyelései, az egyénre szabott nevelési – fejlesztési eljárások folyamatos írásbeli munkát igényelnek. Segítik a folyamatok célirányos, célszerű egymásra épülését, ugyanakkor a rugalmas alkalmazást és a gyermekekhez való igazodást biztosítják. A gyermekcsoport nevelési-tevékenységi programjának tervezése a gyermekek fejlődési üteméhez, igényeihez, a spontán helyzetekhez igazodik, a feladatok egymásra épülnek. A terv nem megmásíthatatlan, hanem az élethelyzetek, a gyermekek, az aktuális feladatok irányítják a folyamatot. Ellenőrzését a nevelési év elején az óvodavezető végzi. A vezető óvónő és a tagóvoda vezető a csoportlátogatások alkalmával folyamatosan ellenőrzi és értékeli a tervezést olyan céllal, hogy az mennyire szolgálja a helyi nevelési program célját és feladatát. Az év végén az óvónők értékelést végeznek a gyermekek közösségi életének és egyéni fejlődésének alakulásáról. Az egyéni képességfejlesztésnek mindenhol érvényesülni kell. Minden óvónőnek tudnia kell, hogy melyik gyermeket miben, mivel kell fejlesztenie ahhoz, hogy önmagához képest

optimálisan fejlődjön. Legfontosabb a gyermekek folyamatos megfigyelése, megismerése. Követni kell fejlődési ütemüket, jelezni a lemaradásokat és az egyénhez kötődő feladatokat. Erre szolgálnak az általunk használt mérőlapok.

Az egyéni fejlődést tartalmazó dokumentum szempontjai

1. Önállóság fejlődése:

- Önkiszolgáló munka (öltözés, étkezés, testápolás)
- Egyéni igények, jellemzők

2. Játék:

- A gyermek élményanyaga, a játék fejlődése, fajtái, sajátossága
- Együtműködés a játékban
- A gyermek helye a játszócsoportban
- Érzelmi megnyilvánulások

3. Szociális magatartás:

- Beilleszkedés
- Önállóság (bátorság, magabiztosság, szabályok betartása stb.)
- Kapcsolatteremtő képesség
- Együtműködés a tevékenységekben (kitartás, fegyelmezettség, baráti kapcsolatok)

4. Kommunikációs képesség:

- Beszédhallás, beszédértés
- Hangok ejtése, szókincs
- Mondatszerkesztés
- Folyamatos, összefüggő beszéd, önálló történet elmondása

5. Kognitív képesség:

- Vizuális észlelés, alaklátás, formaállandóság (alak, forma, méret, szín, rész-egész viszony)
- Téri tájékozódás (oldalosság, irányok, viszonyok)
- Keresztcsatornák fejlődése
- Észlelt összefüggések vizuális megfogalmazása
- Gondolkodási műveletek
- Verbális, vizuális memória és a figyelem tartóssága, terjedelme

6. Motoros képességek:

- Nagymozgások (tempója, ritmusa, iránya)
- Finom-motorika
- Szem-kéz, szem-láb koordináció
- Kezesség
- Testséma fejlődése (testrészek ismerete, oldalosság, elülső és hátulsó rész, függőleges zóna)
- Testrészek mozgatása

A gyermekek megfigyelésének szempontjai alapján vezetett egyéni fejlődési dokumentum ellenőrzése folyamatosan történik. A csoportok év végi értékelései határozzák meg a következő nevelési év kiemelt feladatait.

9. 4. A helyi nevelési programunk ellenőrzése, értékelése

A program sikerkritériumát a „Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén” címmel kiemelt programelem jelenti. Ehhez viszonyítva elemezhető, ellenőrizhető, értékelhető a gyermekek fejlettségi szintje.

A program ellenőrzésében és értékelésében a vezető óvónő irányításával valamennyi óvónő részt vesz:

- A bevezetés előtt a feltételrendszer vizsgálata.
- A bevezetést követő első nevelési év végén átfogó értékelés.
- Megjelennek-e a nevelő-fejlesztő tartalmak:
A program milyen eredményeket hozott; a nevelőtestületet milyen mértékben befolyásolta a program; mit mutatnak a szülők visszajelzései?
- A bevezetést követően 3 évenként nevelési folyamat vizsgálata a kimenet oldaláról. Mennyire sikeres az óvodánk nevelő-fejlesztő munkája? Az értékelés a siker kritériumok figyelembevételével történik.

Célja: a hatékonyság, a minőség javítás, az önképzés és továbbképzés tudatos tervezése.

10. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Kidolgozás:

- Kt. 19. § (1) g
- Kt. 4 § →125. §, 3. §, 5. §, 8. §, 13-14. §, 17. §, 33. §, 36. §, 37. §, 45. §, 47. §, 50. §, 79. §, 114. §, 116. §, 1-es, 3-as mellékletek
- 1993. évi LXXVII. törvény 93.§ (1) bekezdés
- A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 29. §, 43. §.
- 137/1996. (VIII. 28.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez–Az Óvodai nevelés országos alapprogramja

A helyi nevelési program érvényességi ideje: 2010. szeptember 1-jétől visszavonásig.

Bevezetési rend: 2009. 09. 01.

Módosítást kezdeményezhetik:

- Fenntartó
- Szülői Munkaközösség
- Nevelőtestület

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

-Jogszabályváltozás

-Fenntartó által meghatározott feladatváltozás

-Hálózatbővítés, leépítés, szervezeti átalakítás:

- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- ha egyéb érdekegyeztető fórum, módosítást javasol

Előírás a módosítás előterjesztésére:

Írásbeli előterjesztés, az óvoda vezetőjének részletes szóbeli előterjesztés a nevelőtestületi értekezleten.

A program módosítható a Szülői Munkaközösség egyetértésével és a Nevelőtestület 2/3-os többségének egyetértésével.

A helyi nevelési program nyilvánossága:

Az óvodavezető és a tagóvoda-vezető irodájában

A szülői faliújságon

A fenntartó honlapján

11. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Helyi Óvodai Nevelési Programot fenntartói jóváhagyás előtt véleményezte:

..... dátum
szakértő
Szakértő Kt. 44. § (1), 107. § (2)

❖ Német Nemzetiségi Önkormányzat
Kimle

..... dátum
aláírás

❖ Horvát Kisebbségi Önkormányzat
Kimle

..... dátum
aláírás

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. Törvény 29. §, 43. §.

❖ Kimlei Nemzetiségi Óvoda
és a Kimlei Nemzetiségi Óvoda Tagóvodájának
Szülői Munkaközössége

..... dátum
.....

- Kt. 61. § (4)

Elfogadta:

Kimlei Nemzetiségi Óvoda
Nevelőtestülete

..... dátum

Jóváhagyta:

Kimle Község Önkormányzat
Képviselő Testülete
9181 Kimle, Fő u.114.

Károlyháza Község Önkormányzat
Képviselő Testülete
9182 Károlyháza Úttörő u.3.

- Kt. 57. § (1)

Tájékoztatásul hivatalosan megkapják:

Önkormányzatok Képviselőtestülete
Nevelőtestület
Német Nemzetiségi Önkormányzat
Horvát Kisebbségi Önkormányzat
Szülői Munkaközösségek

Kimle,

ph.

.....
intézményvezető aláírása

2. 3. Gyermekképünk

Az **Alapprogram** a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Az óvodai nevelésünk **gyermekközpontú, befogadó**, ennek megfelelően **a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszük**. Óvodánkban olyan pedagógiai környezet kialakítására törekszünk, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt. Az óvodáskor szenzitív időszak a különbözőségek elfogadásában, az inkluzív, a játék elsődlegességét, az élmények feldolgozását támogató környezetben felnövő gyermek maga is befogadóvá, együttműködővé, segítőkésszé válik. Óvodai nevelésünk biztosítja minden gyermek számára az **egyenlő hozzáférést, nem ad helyet az előítélet kibontakoztatásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben**. Az óvodáskor végére a gyermek a különbözőségekkel természetes módon együtt él, korának megfelelő mértékben empatikus, szolidáris játszótárs, csoporttárs.

Óvodánk szeretne olyan gyermekek nevelni, akik szívesen járnak óvodánkba, jól érzik magukat a gyermekközösségben, mélyen kötődnek községünkhöz. Nyugodtak, boldogok, mert tele vannak élményekkel. Tudnak nevetni, felfedezni, csodálkozni. Erősen kötődnek a meséhez, zenéhez, a kisebbség nyelvéhez, kultur-kincséhez, alkotó tevékenységéhez. Óvodás tartásuk van, önállóak és látszik rajtuk a kiegyensúlyozottság.

Tisztelik a felnőtteket, bizalommal fordulnak hozzájuk. Bátran egészséges önbizalommal, jól kommunikálnak. Magatartás- és viselkedéskultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasak, illemtudók, szeretik és védik a természetet.

2. 4. Óvodaképünk

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő funkció. Biztosítjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Olyan óvodában kívánjuk nevelni a gyermekeket, ahol a gyermek, a szülő, és a munkatársak egyaránt felszabadultan, biztonságban érzik magukat. Az egyén tiszteletben tartása mellett, a társas viselkedés megtapasztalására, gyakorlásával a gyermekek szocializációját kívánjuk segíteni. A gyermekek óvodába tartózkodásának egész idején érvényesül az egészséges életmódra nevelés, így a gondozásban, étkezésben, mozgásfejlesztésben és a szabad játék során. Törekszünk arra, hogy a gyermekek biztonságos és egészséges körülmények között éljenek. Nyitottak és elfogadóak vagyunk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjára.

Sajátos nevelési igényű ill. fogyatékkal élő gyermekeink az egészséges gyermekekkel együtt, azaz integrálódva nevelődnek.

Kiemelten kezeljük intézményünkben a német ill. horvát nemzetiségi nevelést, a helyi néphagyományok ápolását.

A német ill. horvát nemzetiségi nevelést a község történelmi örökségeire alapozva, szülői kezdeményezésre, a játékos nyelvtanítás hagyományos alapjaira építve fejlesztettük ki. Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelést, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésünkben biztosítani tudjuk az önazonosság megőrzését, az interkulturális nevelésben alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok védelmét és alapvető szabadságjogok védelmét.

Óvodai nevelésünkben alapelv:

- a gyermeki személyiség elfogadása. A gyermekek és a szülők kívánságát és elégedettségét mérlegelve, a gyermekek érdekeit figyelembe véve alakítjuk életüket, melyhez az óvodában dolgozók hivatásszeretete, a gyermekek és szülők tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése párosul.
- a nevelésünk lehetővé teszi és segíti a gyermekek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- az alkalmazott pedagógiai intézkedéseket a gyermek személyiségéhez igazítjuk.
- a gyermeket megillető jogok, gondoskodás és különleges védelem valamint az egyenlő hozzáférés biztosítása.

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról, a gyermeki közösségekben végezhető sokszínű-az életkornak és fejlettségnek megfelelő-tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető **szabad játékról**.

E tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

Módosítás:

10. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Kidolgozás:

- Kt. 19. § (1) g
- Kt. 4 § →125. §, 3. §, 5. §, 8. §, 13-14. §, 17. §, 33. §, 36. §, 37. §, 45. §, 47. §, 50. §, 79. §, 114. §, 116. §, 1-es, 3-as mellékletek
- 1993. évi LXXVII. törvény 93.§ (1) bekezdés
- A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 29. §, 43. §.
- 137/1996. (VIII. 28.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez–Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
- 221/2010. (VII. 30.) Kormányrendelet –Az óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VII. 28.) Kormányrendelet módosításáról

A helyi nevelési program érvényességi ideje: 2010. szeptember 1-jétől visszavonásig.

Bevezetési rend: 2009. 09. 01.

Módosítást kezdeményezhetik:

- Fenntartó
- Szülői Munkaközösség
- Nevelőtestület

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

-Jogszabályváltozás

-Fenntartó által meghatározott feladatváltozás

-Hálózatbővítés, leépítés, szervezeti átalakítás:

- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- ha egyéb érdekegyeztető fórum, módosítást javasol

Előírás a módosítás előterjesztésére:

Írásbeli előterjesztés, az óvoda vezetőjének részletes szóbeli előterjesztés a nevelőtestületi értekezleten.

A program módosítható a Szülői Munkaközösség egyetértésével és a Nevelőtestület 2/3-os többségének egyetértésével.

A helyi nevelési program nyilvánossága:

Az óvodavezető és a tagóvoda-vezető irodájában

A szülői faliújságon

A fenntartó honlapján

11. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Helyi Óvodai Nevelési Programot fenntartói jóváhagyás előtt véleményezte:

..... Litkei Erika.....
szakértő dátum
Szakértő Kt. 44. § (1), 107. § (2)

❖ Német Nemzetiségi Önkormányzat
Kimle

.....
aláírás dátum

❖ Horvát Kisebbségi Önkormányzat
Kimle

.....
aláírás dátum

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. Törvény 29. §, 43. §.

❖ Kimlei Nemzetiségi Óvoda
és a Kimlei Nemzetiségi Óvoda Tagóvodájának
Szülői Munkaközössége

.....
.....
dátum

- Kt. 61. § (4)

Elfogadta:

Kimlei Nemzetiségi Óvoda
Nevelőtestülete

.....
dátum

Jóváhagyta:

Kimle Község Önkormányzat
Képviselő Testülete
9181 Kimle, Fő u.114.

Károlyháza Község Önkormányzat
Képviselő Testülete
9182 Károlyháza Úttörő u.3.

- Kt. 57. § (1)

Tájékoztatásul hivatalosan megkapják:

Önkormányzatok Képviselőtestülete
Nevelőtestület
Német Nemzetiségi Önkormányzat
Horvát Kisebbségi Önkormányzat
Szülői Munkaközösségek

Kimle,

ph.

.....
intézményvezető aláírása